

Naročnina mesečno 30 din, za inozemstvo 50 din — nedeljska izdaja celoletno 96 din, za inozemstvo 120 din. Ček. rač. Ljubljana 10.650 za naročnino in 10.349 za inserate. Podružn.: Jesenice, Kranj, Novo mesto.

Izključna pooblaščenka za oglaševanje italijanskega in tujega izvora: Unione Pubblicità Italiana S.A., Milano.

Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku.

Uredništvo in uprava: Kopitarjeva 6, Ljubljana. Redazione, Amministrazione: Kopitarjeva 6, Lubiana. Telefon 4001—4005.

Concessionaria esclusiva per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: Unione Pubblicità Italiana S.A., Milano.

Abbonamenti: Mese Din 30; Estero, mese Din 50; Edizione domenica, anno Din 96; Estero Din 120. C. C. P. Lubiana 10.650 per gli abbonamenti; 10.349 per le inserzioni. Filiali: Jesenice, Kranj, Novo mesto.

SLOVENE

Uradno poročilo štev. 366

Letalsko bombardiranje Gibraltarja in Malte

Rim, 6. junija. Ip. Uradno poročilo št. 366 glavnega stana vojnih sil se glasi:

V noči na 6. junij je italijansko letalstvo bombardiralo trdnjavo Gibraltar in letališči Hallar in Micabba na Malti.

Italijanska torpedovka je potopila sovražno podmornico v srednjem delu Sredozemskega morja.

V noči na 5. junij so sovražna letala metala bombe na Rodos.

V Severni Afriki je bil pri Sollumu odbit sovražni poskus, naše topništvo pa je zlasti močno bombardiralo zasidrane ladje v pristanišču Tobruka. Letalske skupine so znova bombardirale obrambne naprave v Tobruku. Naši lovci so sestrelili eno letalo vrste »Hurricane«. Sovražna letala so metala bombe na Benghazi in Derno.

V pokrajini pri Bardiji smo zajeli angleške

vojake, ki jim je poveljeval neki častnik, ki so zbežali z otoka Krete z motornim čolnom.

Sovražno topništvo je v Vzhodni Afriki močno, toda s slabimi uspehi bombardiralo postojanke vzdolž reke Omo v odseku Abalti (Galla in Sidamo).

Rim, 6. junija. Ip. Na bojišču v Cyrenajki deluje tako rekoč samo topništvo in letalstvo. Dne 4. junija je naše topništvo streljalo na nekatere točke Tobruka, zlasti pa na utrdbo Pilastrina. Topovske kroglice so poškodovale vodovod in razbile tudi zbiranje sovražnih čet in sovražnega vojnega gradiva.

Letalstvo je znova podnevi in ponoči bombardiralo pristanišče in naprave v pristanišču.

Pri Sollumu je bil skoraj popola mir. Sovražnik ni nadaljeval z letalskim bombardiranjem Bengazija. Na Egejskem morju so nekatera angleška letala zaporedoma napadla neko naše letališče, toda

škoda je zelo majhna. V zadnjih dneh so bili pa zato boji zelo živahni v vzhodni Afriki.

Južno od Gale in Sidama sta dve naši koloni napadli in razpršili velik sovražni oddelek in prizadejali hude izgube sovražniku ter zaplenili orožje. Sovražni poskus prekorajiti reko Omo pod ognjem topništva in letalstva je bil preprečen in je napadalec imel velike izgube. Sovražni polk »Nigeria«, ki je hotel napredovati proti našim postojankam pri Limmi Enariji je bil po živahnem boju pobit in je pustil v naših rokah ujetnike in razno vojno gradivo. Tudi v zahodnem odseku so se boji razvijali za nas ugodno. Na obeh straneh je bilo letalstvo zelo delavno. Sovražni bombniki so izvedli nekaj napadov, niso pa povzročili škode, ubitih je bilo le nekaj domačinov. Naša lovška letala so z ognjem iz strojnica razbila skupine sovražnih letal in sestrelila eno letalo vrste Hurricane. Naši protiletalski topovi pa so sestrelili neko drugo sovražno letalo.

soproga, ki je zavzela mesto v posebnem vlakcu. Soprog madžarskega predsednika vlade so izročili sopek cvetja.

Danes se bo Eksc. Bardossy zasebno ustavil v Firenzi.

Bardossy v Firenzi

Firenze, 6. junija. Ip. Dopoldne ob 9.30 je dopotoval v Firenzo predsednik madžarske vlade in zunanji minister Ekselencija Bardossy s soprogo. V Firenzi bo ostal na zasebnem obisku ves današnji dan, da si bo ogledal mestne zanimivosti.

Na postaji so visokega gosta pozdravili prefekt, zvezni tajnik, mestni župan in madžarski konzul. Mnogočica, ki je spoznala predsednika zavezniške vlade, ga je navdušeno pozdravila.

Firenze, 6. junija. Ip. Predsednik madžarske vlade je po obisku glavnih spomenikov v Firenzi v spremstvu svoje soproge prišel v Palazzo Vecchio, kjer je predsednik mestne občine priredil njemu na čast slavnostno kosilo.

Grška javnost hvaležna Italiji

Atene, 6. junija. Ip. Grški listi izražajo danes v svojih člankih veliko zadovoljstvo zaradi tega, ker je prišlo do sestanka med predsednikom grške vlade in italijanskim poslanikom. Grški listi pišejo, da je predsednik grške vlade general Zolacoglu zelo zadovoljen s potekom razgovorov in da je grško prebivalstvo hvaležno italijanski vladi, da tako postopa v zasedenem delu Grčije in da tako skrbi za preskrbo civilnega prebivalstva.

Kralj Boris na Dunaju

Dunaj, 6. junija. Pri pooblaščenih krogih se je izvedelo, da je prišel včeraj na Dunaj bolgarski kralj Boris, ki se sedaj zasebno mudi v Nemčiji. Obiskal je svojega očeta, živečega na Slovaškem, ki je te dni slavil svoj god. Ni izključeno, da bolgarski kralj ob tej priložnosti ne bi obiskal Hitlerja in maršala Göringa, vendar pa uradni krogi niso izdali o tem nobenega poročila.

Bardossy se je poslovil od Rima

Rim, 6. junija. Ip. Po kosilu v palači Malteskega reda se je opoldne madžarski predsednik vlade in zunanji minister Bardossy podal na obisk Tivolija. Poleg osebnosti njegovega spremstva so bili v njegovi družbi še madžarski poslanik v Rimu in uradni ministrstva za zunanje zadeve.

Gost se je ustavil pred Villo d'Este in jo dolgo občudoval. Ko se je vrnil v Rim, je napravil kratek sprehod po mestu in občudoval najbolj znane spomenike in najbolj značilna dela, ki jih je opravil fašistični režim. Meščani so ga povsod pristrčno pozdravili.

Pozno popoldne je Eksc. Bardossy na sedežu madžarskega poslanstva pri sv. stolici sprejel kardinala — državnega tajnika Maglionija, ki mu je prišel vrniti obisk, ki ga je zjutraj napravil v Vatikanu. Ob 21 uri se je predsednik vlade udeležil večerje, ki jo je njemu na čast priredil madžarski poslanik pri italijanski vladi baron Villani.

Izjava predsednika madžarske vlade

Rim, 6. junija. Ip. Predsednik madžarske vlade Eksc. Bardossy je podal agenciji Stefani naslednjo izjavo:

»Srečen sem, da sem mogel nekaj časa, čeprav kratko, biti na prijateljski italijanski zemlji. Komaj dobim besedi, vrednih, da izrazijo veličastni vtis, ki sem ga dobil in ki me je prejemal med bivanjem v Rimu. Od prihoda sem okoli sebe čutil manifestacije kar najbolj prijateljske gostoljubnosti, ki je dobila višek v Rimu, kjer sem bil sprejet kar najtopleje in najpristrčneje.

Ko sem s Kapitola, simboličnega središča italijanskega Imperija, gledal ponosne ostanke rimskega Fora, so se mi v duši mešali spomini na veliko preteklost s prividom ponosnih pridobitev, ki jih je ustvarila današnja Italija pod vodstvom svojega genialnega Duceja. Te trenutke sem čutil, da je duh starodavnega rimskega cesarstva vstal in da je oživiljen v Mussolinijevem Rimu.

Ti duhovni vtisi so bili potrjeni in izpopolnjeni po pogovorih, ki sem jih imel z Ducejem in z grofom Ciano. Z zadovoljstvom vidim, da Italija hodi z zanesljivimi in odločnimi koraki proti svoji veliki bodočnosti in sem čez vse zadovoljen, da morem znova ugotoviti, da so cilji Italije in Madžarske ter stališča glede skupnih vprašanj v popolnem soglasju, kakor ga narekuje zgodovinsko prijateljstvo in pa duh trojne zveze.

Rim, 6. junija. Ip. Predsednik madžarske vlade in zunanji minister Bardossy je odpotoval iz Rima sredi ob 23. uri. Dasi je bilo že pozno zvečer, se je vendar zbralo mnogo ljudi na ulici Adolfa Hitlerja, da bi še enkrat izrazili svoje simpatije zastopniku prijateljskega in zavezniškega naroda.

Visoki predstavnik prijateljskega naroda je s svojim spremstvom zapustil madžarsko poslanstvo ob 22.45. V prvem avtomobilu sta se peljala Bardossy in zunanji minister grof Ciano. Po vsej ulici je prebivalstvo iz mestnega dela sv. Pavla navdušeno pozdravljalo oba državnika.

Ravnatelj italijanskega tiska v Ljubljani

Nar. svetnik dr. Casini in dr. Nani v družbi predstavnikov naših podjetij na strehi naše tiskarne.

Ljubljana, 6. junija.

V vrsti visokih italijanskih dostojanstvenikov, ki so doslej obiskali Ljubljano, je bil posebno za pazen obisk ravnatelja italijanskega tiska pri Ministrstvu za ljudsko kulturo, narodnega svetnika dr. Casinija. Prispel je po naročilu Ministra za ljudsko kulturo ter se mudil v Ljubljani predvčerajšnjim in včeraj. Po naročilu gospoda ministra

Pavolinija je stopil v stike s slovenskimi časnikarji in slovenskimi tiskarskimi podjetji, da bi se sam prepričal o položaju in stanju tiska v Ljubljanski provinci.

V sredo popoldne je dr. Casini sprejel vodilne slovenske časnikarje v navzočnosti Eksc. Visokega Komisarja Emilia Graziolija v prostorih Visokega Komisarjata. Eksc. Visoki Komisar je predstavil dr. Casiniju časnikarje ter je nato v nagovoru poudarjal, da je slovensko časopisje razumelo svojo nalogo in je lojalno sodelovalo pri delu, da se Ljubljanska pokrajina čim bolj prilagodi novim razmeram. Končno je obljubil slovenskemu tisku svojo naklonjenost še za naprej.

Narodni svetnik dr. Casini je v svojem nagovoru povedal, da ga je poslal Minister za ljudsko kulturo v Ljubljano v želji, da bi si pridobil popolno sliko o stanju slovenskega tiska. Ministrstvo za ljudsko kulturo, ki skrbi za časnikarski stan v Italiji, bo naklonilo tudi slovenskemu časnikarskemu stanu vso podporo, zlasti pa bo skrbelo za čim tesnejše stike med slovenskimi in italijanskimi časnikarji. Dr. Casini je nato sprejel zastopnike obeh skupin slovenskega tiska, ki so mu razložili svoje potrebe in želje. Z velikim razumevanjem je vse to sprejemal na znanje ter je obljubil vso svojo pomoč.

Včeraj dopoldne si je narodni svetnik dr. Casini v družbi nadzornika za tisk in propagando v Ljubljanski pokrajini in Dalmaciji dr. Nanija ogledal posamezna ljubljanska uredništva in tiskarska podjetja. Posebno ga je zanimalo največje tiskarsko in založniško podjetje v Ljubljani in vo-

dilno podjetje vsega Balkana — Jugoslovanska knjigarna in tiskarna. Visoki obiskovalec si je z največjim interesom ogledal vse oddelke ter je bil presenečen nad obsegom tiskarne, njeno najmodernejšo ureditvijo, nad visoko kakovostjo najrazličnejših izvedenih del ter nad bogatim številom listov in revij, ki se v tem podjetju tiskajo in izdajajo. Po pregledu vse tiskarne, od najspodnejših prostorov, kjer so strojnice, pa do najvišje ležečih oddelkov z modernimi klišarnami itd., je napravil obisk še v knjigarni, kjer se je zanimal zlasti za slovenska izvirna dela. S ponosom mu je zamoglo vodstvo knjigarne pokazati veliko bogastvo slovenske književne kulture, pa tudi številne italijanske knjige, prevedene v slovenščino in v italijanskem originalu.

Narodni svetnik dr. Casini se je na svojem obhodu jako zanimal za vse potrebe posameznih panog podjetja ter je obljubil svojo naklonjenost, ob slovesu pa je iskreno čestital zastopnikom lastništva h krasno urejenemu podjetju in njegovi tehnični popolnosti.

General Weygand v Vichyju

Vichy, 6. junija. Na seji francoskega ministrskega sveta pod predsedstvom maršala Petaina je general Weygand podal obširno poročilo o položaju v Afriki. Politični krogi zatrjujejo, da je bilo tudi več pogovorov med maršalom Petainom, Weygandom in admiralom Darlanom o Siriji.

Nova iraška vlada

Rim, 6. jun. Ip. Ko je bagdaski župan zaradi angleške premoči in pa da bi se izognil nepotrebnega prelivanja krvi med civilnim prebivalstvom, predal Angležem odprto in neutrino mesto Bagdad, so ošohovali Angleži neko iraško »vlado« iz iraških politikov, stoječih pod angleškim vojaškim vplivom in so potem s to novo iraško »vlado« sklenili premirje. Popolnoma drugo pa je vprašanje, kaj bodo storila iraška plemena.

Kakor pišejo italijanski in nemški listi, je angleško vojaštvo v Bagdadu postavilo naslednjo »vlado«: predsednik *Džemil Madfal*, zunanji minister *Ali Saudat*, finančni in pravosodni *Ibrahim Kamal*, za javna dela in promet *Džalal Banan*, prosvetni *Ruda Fahihi*, gospodarski in socialni *Nasrat Farisi*, notranji minister *Mustafa Omari*.

Dve angleški vojni ladji potopljene

Rim, 6. jun. Ip. Uradno poročilo angleške admiraličije pravi, da sta bili potopljeni dve patrolni ladji angleške vojne mornarice, in sicer »Bengairn« in »Jewell«. Posadko »Bengairna« so rešili, posadka »Jewella« pa je utonila.

Irski protest v Berlinu

Berlin, 6. jun. Ip. Včeraj se je izvedelo, da je irski poslanik v Berlinu vložil formalno protestno noto pri nemški vladi zaradi bombardiranja Dublina, bombardiranje pa naj bi izvršila letala, ki bi bila pripadala nemškemu letalstvu.

Na pristojnem mestu izjavljajo, da so v Berlinu odredili strogo preiskavo, da bi se ugotovilo, če so resnično nemška letala metala bombe na irsko prestolnico. Če bi to bilo resnično, tedaj je jasno, da je šlo za pomoč. Domneva, da bi bili nemški bombniki bombardirali Dublin po premisleku, je čisto preprosto rečeno več ko smešno.

Sicer pa ni izključeno, da so bombe, ki so lahko tudi nemškega izvira, vrгла čisto druga letala z namenom izzivanja.

Nemško vojno poročilo:

Nemški letalski napadi se množe nad Sredozemskim morjem

Berlin, 6. junija. Ip. Poročilo nemškega vrhovnega poveljstva pravi med drugim:

V noči na 5. junij so nemška letala napadla prevoz angleških preskrbovalnih ladij v vzhodnem delu Sredozemskega morja in potopila tri ladje s skupno tonažo 15.080 ton. Ponoči pa so letala ponovno uspešno napadla angleške prevozne ladje v Sredozemskem morju.

V noči na 5. junij so nemška letala zelo uspeš-

no napadla pomorsko oporišče v Aleksandriji. Bombe so povzročile velik požar na bližnjem skladišču olja. Požar je gorel zelo dolgo.

V Severni Afriki sta nemško in italijansko topništvo bombardirala angleške postojanke topništva, prav tako pa tudi skladišča orožja in vodovodne naprave pri Tobruku.

Sovražnik ni niti podnevi niti ponoči priletel nad nemško državno ozemlje.

Uradni razglasi

Obvezna prigrasitev za priseljence v Ljubljansko pokrajino

Visoki Komisar za Ljubljansko pokrajino, smatrajoč za potrebno, da je bivanje priseljenec z drugih ozemelj v Ljubljanski pokrajini v razvidnosti,

odreja:

Clen 1. Kdor koli se je od 1. aprila 1941-XIX dalje priselil v Ljubljansko pokrajino s katerega koli drugega ozemlja izven te pokrajine ali se priseli kasneje, se mora prigrasiti pri občini, kjer se je nastanil.

Clen 2. Prigrasiti se morajo tudi tisti, ki so bili pristojni ali so bivali v Ljubljanski pokrajini, so pa odšli pred 1. aprilom 1941-XIX, a so se vrnili na bivanje od tega dne dalje ali se vrnejo kasneje.

Clen 3. Prijave iz prednjih členov morajo vložiti tisti, ki so na dan, ko je bila izdana ta uredba, že bivali v Ljubljanski pokrajini, v desetih dneh od dne, ko stopi ta naredba v veljavo, tisti pa, ki se priselijo kasneje, v 48 urah od priselitve.

Clen 4. Kršitelji določb te naredbe, ki stopi v veljavo na dan objave v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino, se kaznujejo denarno s 500 do 2000 din, v hujših primerih pa z zaporom do treh mesecev.

Ljubljana, dne 4. junija 1941-XIX.

Visoki komisar
za Ljubljansko pokrajino:
EMILIO GRAZIOLI

O končnem redovanju in izpitih na nedržavnih šolah

Visoki Komisar za Ljubljansko pokrajino, glede na naredbu št. 28 z dne 20. maja 1941-XIX,

odreja:

1. Členi 4., 5. in 6. naredbe št. 28 z dne 20. maja 1941-XIX se uporabljajo tudi za nedržavne šole s pravico javnosti.

2. Za učence razredov, za katere je ob sklepu določen nižji tečajni izpit, nadomesti za tekoče šolsko leto končno redovanje predpisani izpit tudi v nedržavnih šolah s pravico javnosti.

Pri redovanju učencev IV. gimnazijskega razreda in pri popravni izpiti predseduje odposlanec Visokega Komisarata.

3. Na letnih izpričevalih, ki nadomestujejo izpričevalo o nižjem tečajnem izpitu, morajo biti napisane pripombe po členih 5. in 6. naredbe št. 28 z dne 20. maja 1941-XIX, ob sklicevanju na to naredbu.

4. Kolkovina, predpisana za izpričevala o izpiti in diplome, je obvezna v izmeri in primerih, kakor to določajo veljavni predpisi, tako za učence državnih kakor nedržavnih šol, tudi če redovanje nadomestuje izpit.

Ljubljana dne 31. maja 1941-XIX.

Visoki komisar
za Ljubljansko pokrajino:
Emilio Grazioli

O podaljšanju maksimalnega cenika

Visoki Komisar za Ljubljansko pokrajino, na podlagi svoje naredbe z dne 9. maja 1941-XIX, št. 17, o predpisih glede cen blaga, storitev in rabokupov in na podlagi maksimalnega cenika št. 1 od istega dne,

odreja:

1. Do nadaljnje odredbe se podaljšuje maksimalni cenik št. 1, objavljen v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino št. 39 z dne 14. maja 1941-XIX.

2. Clen 3. naredbe št. 17 z dne 9. maja 1941-XIX se spreminja tako, da ostane maksimalni cenik v veljavi dotlej, dokler se ne nadomesti z drugim.

3. Ta naredba stopi v veljavo na dan objave v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino.

Ljubljana, dne 31. maja 1941-XIX.

Visoki komisar
za Ljubljansko pokrajino:
Emilio Grazioli

Garinske olajšave za uvoz nekaterih vrst blaga, potrebnega Ljubljanski pokrajini

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino, na podlagi člena 2. Ducejevega razglasa z dne 17. maja 1941-XIX in

smatrajoč za potrebno, da se ne ohremenja z uvozno carino blago, ki je potrebno kmetijski, stavbeni in industrijski delovnosti pokrajine,

odreja:

Clen 1. Carine in drugih carinskih davščin ob uvozu z ozemelj bivše jugoslovanske države, ki niso zasedena po italijanski vojski, so oproščeni: živila in navadna oblačila (obleka, perilo, čevlji, pokrivala), kakor tudi cement, apno, premog in modra galica.

Oprostitev se ne nanaša na notranje davke za izdelavo, prodajo in potrošnjo, za katere ostanejo nespremenjeni doslej veljavni predpisi.

Clen 2. Med Ljubljansko pokrajino in drugimi ozemli bivše jugoslovanske države, ki niso zasedena po italijanski vojski, je izmenjava, ki jo predhodno dovolil Visoki komisar, oproščena vseh carin in carinskih davščin, tako uvoznih kakor izvoznih.

Clen 3. Ta naredba stopi v veljavo na dan objave v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino.

Ljubljana dne 5. junija 1941-XIX.

Visoki komisar
za Ljubljansko pokrajino:
Emilio Grazioli

Nadzorstvo nad Glavno bratovsko skladišnico

Visoki Komisar za Ljubljansko pokrajino

odreja:

Glavna bratovska skladišnica s sedežem v Ljubljani se postavlja pod nadzorstvo Visokega komisarata za Ljubljansko pokrajino, ki ga bo izvrševal po svojem odposlancu.

Za izredne upravne posle je potrebna predhodna odobritev komisijskega odposlanca. Za komisijskega odposlanca se postavlja g. ing. dr. Tullio Seguiti.

Ta odredba je takoj izvršna in se objavi v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino.

Ljubljana, 5. junija 1941-XIX.

Visoki komisar
za Ljubljansko pokrajino:
EMILIO GRAZIOLI

Pojasnila in dopolnilne določbe glede obveznosti dvojezičnega napisa za table in napise

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino, glede na komisijski naredbu št. 30. aprilom 1941-XIX, št. 14, o obveznosti dvojezičnega besedila za table in napise in

smatrajoč za umestno, da se izdajo dopolnilne odločbe za njeno natančno in enotno uporabo,

odreja:

Clen 1. Table, razglasi in napisi, izobešeni kjer koli v javnih in zasebnih uradih, v javnih obratih, v trgovinah in vobče na vseh krajih, ki so dostopni občinstvu, morajo biti v Ljubljanski pokrajini sestavljeni z dvojezičnim besedilom.

Italijansko besedilo mora biti na prvem mestu v navpični smeri (odgoraj navzdol) ali pa v vodoravni smeri (od leve na desno); poleg tega ne sme biti po razsežnosti manjše in erke morajo biti iste vrste, kakršne se uporabljajo za drugo besedilo.

Clen 2. Mimo tega, kar odreja prednji clen, pa je prepovedana raba tujih besed, kakor za

table, razglase in napise, tudi za industrijske izdelke, za blago in za poimenovanje trvd in društev.

Clen 3. Da se olajša pravilno prevanje na italijansko v primerih iz člena 1. in 2. te naredbe, poskrbi Ljubljanska občina in okrajna načelstva za ustanovitev brezplačnih svetovalnic.

Clen 4. Nadomestitve po členih 1. in 2. se morajo opraviti do vstetega 31. julija 1941-XIX.

Table, razglase in napise, ki se v tem roku ne bi preuredili skladno z določbami te naredbe, odstranijo občinske uprave na stroške obveznikov, katerim se poleg tega predpiše denarna kazen od 1000 do 10.000 dinarjev.

Clen 5. Ta naredba stopi v veljavo na dan objave v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino.

Ljubljana dne 4. junija 1941-XIX.

Visoki komisar
za Ljubljansko pokrajino:
Emilio Grazioli

Predpisi za proizvodnjo in prodajo rastlinskega kuriva v Ljubljanski pokrajini

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino, smatrajoč za potrebno, da se na ozemlju pokrajine proizvaža kar največ rastlinskega kuriva in da se na enoten in popoln način uredi izvoz količin rastlinskega kuriva, ki presegajo notranje potrebe pokrajine same,

odreja:

1. Vsi lastniki gozdov v Ljubljanski pokrajini se v mejah in ob pogojih, določenih v veljavni gozdni zakonodaji, dolžni proizvajati kar največ drv in oglja.

2. Po pokritju potreb Ljubljanske pokrajine uravnava od 1. julija 1941-XIX dalje izvozno trgovino s rastlinskimi kurivom (drvmi in ogljem) v celoti Visoki komisar, ki opravlja te posle po predloženem ravnanju državnih gozdov.

Zaradi tega sta proizvajalcem in trgovcem prepovedana izvoz in izvozna prodaja rastlinskega kuriva. Na zahtevo ravnanstva državnih gozdov mu morajo le-ti odstopiti za izvoz razpoložljive količine po ceni in pogojih, ki jih določi Visoki Komisar.

3. Do vstetega 15. junija 1941-XIX morajo vsi trgovci-izvozniki in proizvajalci-izvozniki rastlinskega kuriva prijaviti ravnanstvu državnih gozdov pr Visokem komisaratu količine drv in oglja, ki jih imajo na dan 10. junija 1941-XIX in količine, ki jih nameravajo izvoziti.

Razen tega mora biti v prijavi navedena povmesnih tudi količina, ki se je zavezoje proizvajalci in trgovci dati na razpolago za izvoz v ostali dobi tekočega leta.

4. Železniška uprava in prevozna podjetja ne smeje prevzeti rastlinskega kuriva v odpravo iz-

ven pokrajine, če je ne odredi ravnanstvo državnih gozdov pri Visokem komisaratu.

5. O svojem poslovanju pri izvajanju teh odredb mora ravnanstvo državnih gozdov voditi posebno upravno računovodstvo.

6. Za izvrševanje te naredbe je poverjeno nadzorstvo in poslovno vzporejevanje posameznih gozdarskih strok državni gozdni milici, poveljništvu v Ljubljani.

7. Če lastnik gozda ne spojuje svoje obveznosti iz čl. 1. in se ne odzove pozivu, izkoristi ravnanstvo državnih gozdov pri Visokem komisaratu uradoma s odvzemom in v breme lastnika gozdno ploščino, za katero spozna, da je sečnja na njej smotrno in potrebna.

Odvzemna cena se določi brez pritožbene pravice na podvati tržne cene rastlinskega kuriva s odbitkom vseh stroškov za sečnjo, predelavo in prevoz.

8. Druge kršitve te naredbe se kaznujejo denarno s 1000 do 15.000 dinarji, v hujših primerih pa s zaporom do šestih mesecev. Poleg tega se sme odrediti tudi zaplemba blaga in odvzeti obrtna in trgovska pravica.

Ljubljana, 4. junija 1941-XIX.

Visoki komisar
za Ljubljansko pokrajino:
Emilio Grazioli

O klanju goveje živine

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino, ker smatra za nujno potrebno, da se uredi klanje goveje živine,

odreja:

1. Vsi imetniki goveje živine morajo prijaviti število živine, ki jo imajo na dan 5. junija 1941-XIX. Prijave, napravljene na posebnih obrazcih, ki se dobe pri občinskih uradih pokrajine, se morajo predložiti do vstetega 9. junija t. l. pri pristojnem občinskem uradu.

2. Prodajo ali zakol prijavljene živine je treba javiti v naslednjih 24 urah občinskemu uradu, pri katerem je bila vložena prijava.

3. Izvršitev te naredbe je poverjena Prehranjevalnemu zavodu (Prevodu) Ljubljanske pokrajine, pri čemer mu pomagajo občine pokrajine.

4. Kršitelji te naredbe, ki stopi v veljavo z dnem objave v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino, se kaznujejo denarno od 5000 do 15.000 dinarjev in v hujših primerih z zaporom do treh mesecev.

Ljubljana, dne 4. junija 1941-XIX.

Visoki komisar
za Ljubljansko pokrajino:
Emilio Grazioli

Urejanje prometa med Italijo in Hrvaško

Gospodarska pogajanja na Reki potekajo zelo uspešno

Zagreb, 6. junija. Ip. Na Reki se razvijajo pogajanja med italijanskim in hrvaškim zastopstvom za ureditev železniškega prometa med obema državama. Izvedelo se je, da je potniški promet na železnici odprt med Italijo in Hrvaško, in sicer na progi Metlika-Bubnjarci-Place-Reka in tudi proti Splitu in Sibeniku.

Blagovni železniški promet se bo začel takoj, ko bodo podpisali potrebne pogodbe. Pošiljanje živil je dovoljeno na vseh progah. Na otoke bodo vozili italijanski parniki s posebnimi cenami, in sicer bodo prevozne cene za 30% nižje od rednih cen. Omenjeni parniki bodo prevažali tudi pošto. Kjer ni železniških prog, bodo uvedli avtobusne zveze. Za prevoz na jadranska pristanišča so določene posebne prednostne cene, ki naj olajšajo prodajo hrvaškega blaga. Italijansko zastopstvo je tudi obljubilo uvesti posebne cene za prevoz blaga, ki bo iz Italije poslano na Hrvaško.

Poleg tega je bilo sestavljenih tudi več pogodb za veterinarski pregled živine, ki bo iz Hrvaške namenjena v Italijo. Živnozdravniški pregled bodo opravljali na Reki, kjer bodo zgradili posebne velike hleve, kjer bo lahko hkrati do 2000 glav goveje živine.

Vsi razgovori na Reki so potekali v duhu priščnega prijateljstva in medsebojnega razumevanja med obema zastopstvi, italijansko zastopstvo pa je doprineslo izredne dokaze, kako olajšati hrvaški promet.

Zagreb, 6. junija. Poglavitnik dr. A. Pavelič je popisal odlok, s katerim se ustanavlja za Hrvaško komisarjat za prehrano. Za voljo tega komisarjata je s poglavitnikom odlokom določen dr. Marijan Simić s Sušaka in je bil med prvimi vstati.

Zagreb, 6. junija. Ip. Na kraju, kjer je bilo prej vojaško poveljstvo bivše jugoslovanske vojske, bodo zgradili veličastno katoliško katedralo.

Novi protizidovski ukrepi na Hrvaškem

Zagreb, 6. junija. Ip. Včeraj so objavili nove protizidovske zakone na Hrvaškem. Predvsem so proglasili, da so neveljavne spremembe imen židom, ki so bile izdane po 1. decembru 1918, to je po ustanovitvi bivše Jugoslavije. Vsi tisti židje bodo morali uporabljati svoja stara imena v izvirnem pravopisu.

Vse židovske trvdke bodo morale navesti ime omenjene trvdke, poleg tega pa tudi ime žida, ki vodi trvdko. Poleg rumenega traka z Davidovo zvezdo in s črko Z na roki, bodo morali židje nositi tudi slično znamenje na zelo vidnem mestu v gumbnici.

Za posamezne pokrajine bodo objavili še posebne odredbe. Tako bodo židje v Sarajevu, kjer so zelo številni, morali nositi še poseben znak.

Pavelič odpotoval v Berchtesgaden

Zagreb, 6. junija. Ip. Včeraj je Poglavitnik dr. Ante Pavelič odpotoval v Berchtesgaden na uradni obisk k Hitlerju. Spremljajo ga notranji minister, državni podtajnik v zunanjem ministrstvu, župan mesta Zagreba, podmaršal Laska, zastopniki protokola, skupina častnikov ustaškega gibanja in mnogo hrvaških častnikov.

Zagreb, 6. junija. Vojaški kritik »Hrvaškega naroda« je tolmāčil pomen brennerskega sestanka

Kako Anglija opravičuje izgubo Krete

Rim, 6. jun. Ip. Po londonskem radiu je govoril te dni komendant Cyril Lakin, ki se je trudil potolažiti Angleže zaradi hudih izgub na Balkanu in na Kreti. Povabil jih je, da naj se spomnijo bitke pri Verdunu iz prejšnje vojne, ko je bilo treba tudi žrtvovati 500.000 življenj, da so zavezniki pridobili na času.

Ciril Lakin pravi, da je Anglija dosedaj razvijala vse boje na Norveškem, v Belgiji, na Nizozemskem, v Franciji, v Jugoslaviji, v Grčiji in na Kreti samo zato, da bi pridobila na času. Norvežani, Belgijci, Nizozemci, Francozi, Jugoslovani, Grki in Krečani tedaj vedo, kakšno nalogo jim je prisodil angleški glavni stan.

Angleški cinizem pa doseže svoj višek, če se pomisli, da so se Angleži vedno umaknili tedaj, kadar je bila njihovim zaveznikom prisojena le še naloga bojevanja se do smrti. Ko pa angleški komentatorji nimajo več na razpolago narodov, ki bi jih poslali v igro, tedaj začno Angleži go-

in je dejal, da bo imel ta sestanek kmalu velik odmev v bodočih dogodkih. Med drugim pravi: »Sestanek med Ducejem in Hitlerjem je na najvidnejši način pokazal veliko važnost sedanjih trenutkov. Bil je krona že zaključene dosedanje politične in vojaške dobe in začetek nove dobe, ki se bo sedaj začela. Priprčani smo, da bodo te izmenjavljali misli med dvema velikima voditeljema sledila odločna dejanja, ki bodo prinesla končno zmago in mir.« — Članek nato opisuje katastrofalni položaj Anglije in pravi, da je popolnoma zgrešena angleška taktika zavlačevanja vojne, bodisi v Evropi, bodisi v Afriki: doslej se je vse razvijalo točno po prej določenih načrtih osi. Vojna na Balkanu je bila končana prej, preden se je mogla Anglija sploh tega zavesti. In angleške izgube so bile veličanske, italijansko-nemške izgube pa minimalne.

Premoč nemških strmoglavcev

Rim, 6. jun. Ip. »Daily Mail« objavlja izjave nekaterih Angležev o bitki na Kreti. Te izjave podajajo vojaki, ki so se vrnili s Krete. Tako pravijo, da so skozi 12 dni nemška strmoglavca letala bila gospodar otoka. General Freyberg je moral zaukazati umik in se pri tem skrivati po gorskih kotlinah, kajti nemški strmoglavci so bili stalno nad cestami in prometnimi zvezami in je bil avtomobilski promet tako rekoč onemogočen.

Solun, 6. jun. Ip. Izvedelo se je, da so polki Avstralcev in Novozelancev, ki so bili na Kreti, imeli pri zadnjih bojih vsega 64% izgub.

Kako namerava Amerika izzvati vojno

Washington, 6. junija. Ip. List »Washington Post«, ki je navadno dobro obveščen o Rooseveltovih namelih, je objavil zanimive podrobnosti o položaju, ki se jih izplača ponoviti.

Ameriški list opisuje položaj predsednika Roosevelta in pravi, da je Roosevelt popolnoma prepričan, da bo brez posega Amerike v vojno Anglija kmalu poražena. Prav tako pa se Roosevelt zaveda, da je ameriško javno mnenje v svoji večini proti posegu v vojno. Prav tako zelo dobro ve, da ne more čez jasne obljube, ki jih je dal svojim volivcem med volivno borbo, ki je podarjal, da ne bo pustil, da bi se Amerika zapletla v evropsko vojno. Prav tako pa tudi ne more izvesti nobenega vojnega dejanja brez dovoljenja ameriškega parlamenta.

List pravi, da bi po Rooseveltovem mnenju bil edini izhod iz zagate ta, da bi se dogdil kakšen spopad ali pa incident, ki bi ga lahko proglasil za »casus belli«. Priprave za sodelovanje Amerike v boju za Atlantik so že končane. Roosevelt samo čaka, da bi z nemške strani oddal prvi strel s topom.

Po mnenju lista pripisuje Roosevelt veliko važnost patroliranju ameriških ladij po Atlantiku in upa, da bo ta služba ameriških ladij zamogla izzvati vojne silje ali pa nemško letalstvo, da bo sta oddal prvi strel.

Berlin, 6. junija. Ip. »Politika« in diplomatska korespondenca odgovarja na noto, s katero je ameriški državni tajnik Sumner Welles izrazil poslaniku bivše Jugoslavije v Washingtonu nezadovoljstvo ameriške vlade zaradi napada in okrnitve Jugoslavije po državah trojne zveze.

To nezadovoljstvo je tem bolj izrazit, ker je pisar list, ker je nesrečo Jugoslavije povzročila ameriška gonja na Balkanu. List omenja potova-

nje Donovana po Balkanu, Rooseveltovo brzojavko generalu Simoviću in prve »zapore« na jugoslovansko imetje v Ameriki vseskrat, kadar se je položaj v Belgradu razvijal v nasprotnem smislu proti željam ameriške vlade. List dodaja, da balkanski narodi, ki so bili pod srbskim nasiljem, nikdar ne bi dosegli drugače svojih pravic, dasi je to obljubljal že demokrat Wilson.

Izjava argentinskega zunanjega ministra

Rio de Janeiro, 6. junija. Ip. Argentinski zunanjí minister Guinardo je govoril častnikarjem brazilskega združenja častnikarjev. Častnikarji so ga vprašali, če bo Amerika v tej vojni lahko ostala nevtralna.

Argentinski zunanji minister je odgovoril, da so ameriške države na konferencah v Panami in Havani sklenile zavzeti stališče previdnega in modrega pričakovanja. Izjavile so, da je treba biti pripravljen na nevarnosti. To pomeni, da ni potreba preiti k dejanjem, ampak se naj nevarnost prouči tako, da bi opravičila vse obrambne odredbe. Kadar se bo nevarnost pojavila, bo treba vprašati za mnenje ameriško javnost, je zaključil argentinski zunanji minister svojo izjavo.

Delitev tablic za motorna vozila v prihodnjem tednu

Ljubljana, 6. junija. Tudi prihodnji teden bodo v prostorih ljubljanskega velesejma delili tablice za motorna vozila. Od ponedeljka napreje pa bodo uradne ure samo dopoldne, in sicer od 8-12.

Bombe prizadejale veliko škodo v Aleksandriji

Beirut, 6. jul. Ip. V zvezi s prvim bombardiranjem vojnega pristanišča v Aleksandriji 4. junija, angleški viri priznavajo, da je bila škoda po tem bombardiranju velika in obsežna. V pristanišču so izbruhnili mnogi požari. Angleži priznavajo, da je bilo več sto oseb ubitih in ranjenih.

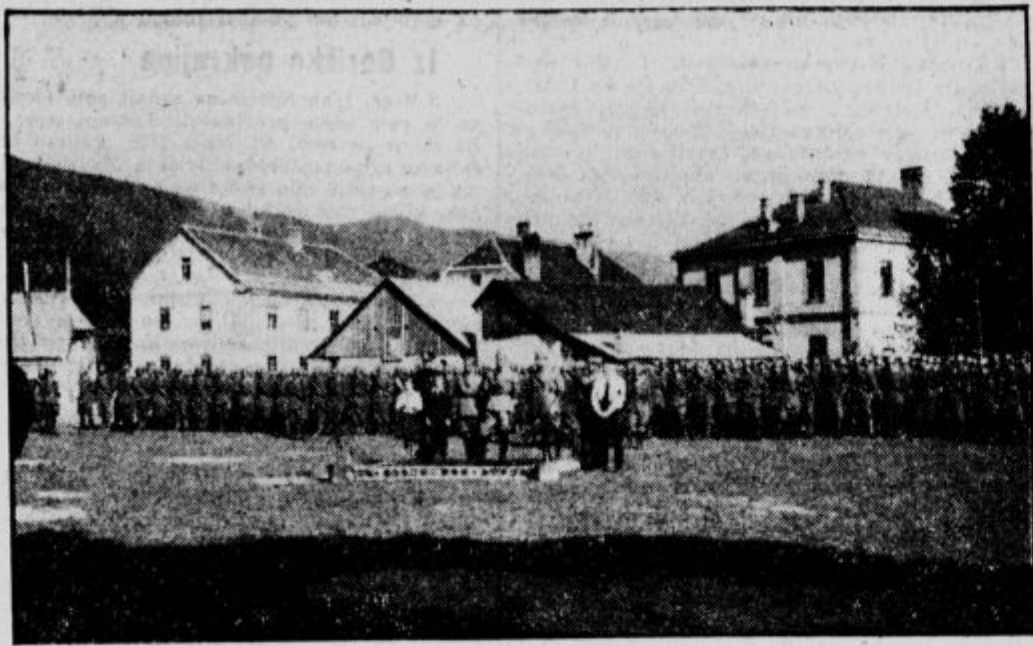
Beirut, 6. jun. Ip. V Aleksandrijo so pripluli trije hudo poškodovani angleški rušilci.

Berlin, 6. jun. Ip. Včeraj so nemška letala napadla pristanišče v Aleksandriji. Bombe so zadale v pomno važne naprave. Veliko skladišče benecina se je vnelo.

Beirut, 6. jun. Ip. Francoske vojaške oblasti

Praznik Sardinskih Grenadirjev v Kočevju

Slovesnosti se je udeležil tudi Armadni general Eksc. Mario Robotti, ki je ob tej priliki bogato obdaroval Zavod za slepe otroke

Med službo božjo na praznik Sardinskih Grenadirjev v Kočevju

Poleg Ljubljane ima tudi Kočevje kot garnizijsko posadko polk Sardinskih Grenadirjev, ki so poznani kot ena najelitnejših enot Italijanske Vojske. Ob svojem prihodu v Kočevje so zbudili splošno pozornost in občudovanje in si v kratkem času pridobili naklonjenost in simpatije slovenskega občinstva.

30. maja, ki je praznik Sardinskih Grenadirjev, je bila v Kočevju lepa in imponantna slovesnost, katere so se poleg vseh enot Italijanske Vojske v Kočevju udeležili tudi predstavniki civilnih oblasti z g. civilnim komisarjem dr. Sisgoreom na čelu in številno občinstvo. Slovesnost je počastil s svojo prisotnostjo Poveljnik Armadnega Zbora Eksc. Arm. General Mario Robotti, ki je s svojim spremstvom prispel iz Ljubljane.

Po pregledu čet je Poveljnik Armadnega Zbora prijazno odzdravil tudi navzočeno občinstvo. Posebno se je zanimal za gojence zavoda za slepe otroke v Kočevju. Na njegovo izrecno željo sta bila dva slepa malčka — deček in deklica — povabljeni na tribuno med častne goste. Bil je zelo ganljiv prizor, ko sta stala pri službi božji dva slepa otroka med samimi visokimi vojaškimi dostojanstveniki.

Po službi božji je Eksc. Arm. General Robotti obema malčkoma stisnil roke in ju prisrčno poljubil na čelo, nakar se je v spremstvu g. polkovnika Luridiana, poveljnika mesta Kočevja g. polkovnika Silvestrija in drugih odlič-

nih dostojanstvenikov podal do ostalih slepih otrok in izročil upravitelji zavoda bogato denarno darilo. Tako velika naklonjenost visokih vojaških oblasti do slepih otrok in njihova plemenita pozornost je vse navzočih globoko ganila.

Italijanski vojaki, zlasti Sardinski Grenadirji so se napram gojencem zavoda za slepe otroke že ponovno dobrotno izkazali. Posebno zahvalo moramo izreči g. polkovniku Antoniu Comm. Luridiano, ki ob vsaki priliki pokaže svojo naklonjenost napram slepi mladini. Odposlanstvo častniškega zbora in moštva Sardinskih Grenadirjev je z g. podpolkovnikom Di Pierrom na čelu prineslo slepih otrokom slaščice, ki so jih prejeli od svojcev. Bili so to sami družinski očetje. Globoko ganjeni so poslušali slovensko narodno pesem, ki so jo njim v zahvalo zapeli otroci. Marsikomu se je od ginjenosti utrla solza.

Ker so častniki Italijanske vojske pokazali toliko razumevanja in zanimanja za življenje in izobrazbo slepih otrok, so jim isti priredili majhno akademijo, da s tem pokažejo svojo hvaležnost za vso naklonjenost in pozornost, katere so bili v tako obilni meri deležni. Akademije se je udeležil poleg predstavnikov vojaških in civilnih oblasti tudi civilni komisar za okraj Kočevje g. dr. Sisgoreo. Ob tej priliki je tudi on pokazal veliko zanimanje in razumevanje za slepe otroke ter za obstoj in napredek zavoda.

Okoli 800 dijakov je v Ljubljani končalo gimnazijo

Veliko zanimanje za študij na italijanskih vseučiliščih

Ljubljana, 6. junija.

Letos je bilo osmošolcem na vseh ljubljanskih gimnazijah prihranjeno, kar jih je druga leta najbolj morilo — matura. Izredne razmere, v katerih smo živeli prve mesece letošnje pomladi, so prekinile delo na srednješolskih zavodih ter onemogočile dijakom pripravo za težek zrelostni izpit. Tako zapuščajo šolo za maturitetnimi izpiznevali, za katere se ni bilo treba zadnje mesece šolskega leta noč in dan učiti. Sicer se je vsak vestni osmošollec pripravil za matura skoraj že od začetka leta, povrhu pa se je redovanje v zrelostnem izpiznevalu izvršilo na podlagi učenih uspehov zadnjega šolskega leta, tako da tudi brez mature ni bilo maturantom letos lahko.

Pet ljubljanskih zavodov, ki so imeli osmi razred, je poslalo letos svoje gojence v svet brez zaključnega izpita, toda na šestem bodo pa vendar imeli matura. Je to mestna ženska realna gimnazija na Bleiweisovi cesti. Ker je mestna in ne državna, ne uživa tistih predprav ter so se nje gojence morale pripraviti na trdo preizkušnjo mature, ki se bo začela v ponedeljek. Pa tudi na drugih zavodih bo nekaj dijakov-privatistov in tistih, ki so lani pri maturi za leto dni padli, moralo delati zrelostne izpite.

Brez mature je dobilo letos v Ljubljani 646 osmošolcev in osmošolk zrelostna izpiznevala. Od

tega je 528 dijakov, in sicer na klasični 196, na I. državni realni 149, na II. drž. realni 94, na IV. drž. realni 89, dijakin pa je na dekliški drž. realni gimnaziji 118. Če prištejemo k tem še privatiste ter gojence mestne realne gimnazije, ki morajo polagati matura, pa vidimo, da bo letos končalo v Ljubljani srednje šole nad 800 mladih ljudi. Je to visoko število, ki precej presega številke prejšnjih let. So pa med temi šteti številni dijaki in dijakinje, ki so se zatekli v Ljubljano šele zadnje mesece z drugih zavodov, na katerih letos študij ne bi mogli končati.

Kakor vsako leto, se tudi letos javnost zanima, kam se bo obrnila ta številna vrsta mladih izobražencev, ki so letos s končano gimnazijo stopili v življenje. Prejšnja leta so osmošolci v prošnjah za maturitetni izpit navajali, kam se nameravajo po končani srednji šoli obrniti. Letos pa teh prošenj niso vlagali in zato tudi manjka zanimiva razpredelnica. Toda med osmošolci samimi se je na posameznih zavodih izvedla neke vrste interna anketa glede izbire bodočega poklica. Iz odgovorov je razvidno, da se velika večina letošnjih absolventov srednjih šol — nad dve tretjini — namerava posvetiti akademskim poklicem. Je to čisto naravno, študij na vseučiliščih je večini res ideal, poleg tega pa še najprimernejša odločitev najtežjega vprašanja — službe. Zanimivo pa je, kako so

zadnji dogodki vplivali na izbiro akademskega študija. Prejšnja leta je bil vedno na prvem mestu jus, letos pa je med maturanti za pravo le malo zanimanja. Na prvem mestu so sedaj tehnični poklici, potem bogoslovni študiji, filozofija in medicina. Mladina vidi hitreje kakor ostali, da se stare oblike življenja rušijo in da bo zahteval nov svet, ki se poraja, več praktičnih, tehnično izobraženih ljudi.

Veliko zanimanje vlada sedaj med mladimi maturanti, pa tudi med akademiki, za možnosti študija na italijanskih vseučiliščih. Italija ima znamenita, stara vseučilišča, na katerih pa je bil našemu svetu doslej študij zelo otežen zaradi nepoznavanja jezika in pomanjkanja štipendij. Je pa prav študij na vseučilišču najpriljubljenejši in najboljše vez za kulturno in gospodarsko zblizanje dveh narodov. Italija, ki je v tem pravcu pokazala že do sedaj veliko iniciativo in pripravljenost, bo gotovo storila vse, da se omogoči našim akademikom študij na njenih vseučiliščih.

Šport

Korotan : Ljubljana. Na igrišču Korotana na Rakovniku bo v nedeljo ob 17.30 gotovo zanimiva in napeta borba za pokal SNZ. Res, da z gotovostjo lahko računamo na zmago Ljubljane, vendar pa je sportni javnosti dobro znano, da je Korotan prav nasproti nadmočnim klubom vedno podal lepo požrtvovalno in vztrajno igro. Tudi v nedeljo bo skušal ta sloves obdržati in doseči kar najčastnejši poraz. V predtekmi nastopita juniorški moštvi Korotana in Marsa. Tako bo na igrišču Korotana v nedeljo borba prvorazrednega kluba z dvema najmočnejšima slovenskima kluboma.

Slavija : Grafika — pokalna tekma za pokal SNZ. Po dolgem odmoru so spet oživila igrišča, katerih se je pričelo tekmovanje za pokal SNZ. Na enem teh igrišč se spoprimeta stara rivala SK Slavija in SK Grafika. Ob moštvi gojita lep in fair nogomet, tako da bo ta tekma vseskozi borbeno in zanimiva do zadnje minute. Tekma bo v nedeljo, 8. t. m. na igrišču SK Mladike na Kodeljevem ob 17. Vabimo vse simpatizerje in prijatelje tega lepega sporta. Tekma bo ob vsakem vremenu. Vstopnina minimalna.

SK Slavija. Naprošam vse aktivne igralce, da se v nedeljo dopoldne zglase v klubski sobi zaradi obeh tekem. Juniorji igrajo s Hermesom ob 4 na Hermesovem igrišču. Prosim, vsi sigurno!

Namizni teniški turnir SK Korotana. Danes ob 18.30 se prične v športnih prostorih Korotana na Rakovniku gotovo ena največjih letošnjih table-teniških prireditelj v Ljubljani. Druga leta se je Korotanovega turnirja udeleževalo nad sto igralcev. Letos Hrvatov sicer ne bo. Bodo pa zato zbrane na tem tekmovalju vse najboljše slovenske moči kot so bivši državni prvaki Marinko, sedanjí slovenski prvak Strojnik R., Bradeško, Djinovski, Lakner, Medved, Belak, Strojnik A., Merala, Blažič... Tako bo turnir še zanimivejši, ko ne bo premočne hrvaške konkurence, ki je marsikomu že od začetka vzela pogum do tekmovalja. Tudi oni gojitelji tega lepega sporta, ki piso včlanjeni v nobenem klubu, bodo lahko preizkusili svojo moč v skupini »neverificiranih igralcev in do proti nizki prijavnini (seniorji 8, juniorji 5 din). Med temi igralci, ki jih v Ljubljani ni malo, je skritih mnogo talentov, ki jim manjka le malo rednega in sistematičnega treninga, pa bi bili med prvimi vrstami slovenskih igralcev. Zlasti tem je namenjeno to tekmovalje. Zato vabljeni predvsem ti. Zmagovalci posameznih skupin prejmejo lepa darila oziroma pokale. Nocoj se igra do 23. jutri pa od 8 do 12 in od 14 do konca. Natančnejša določila je že večerj prinesel naš list. Lahko pa jih dobite vsak čas tudi na Rakovniku, tel. 41-62, 41-63, g. Matko.

Nemski in finski telovadci bodo tekmovali 3. avgusta v Helsinkih. To bo četrti telovadni dvoboj med Nemčijo in Finsko.

Zagrebski teniški reprezentanti so odpotovali iz Berlina v Bratislavo, da se udeležijo slovaškega teniškega prvenstva.

Nov evropski prvak lahke teže je Italijanski boksar Bisterzo, ki je premagal dosedanjega prvaka Dunajčana Blaho.

Svetovni prvak v boksu Joe Louis je doživel v NewYorku neprijetno presenečenje. V tekmi za naslov prvaka ga je vrgel Buddy Baer v prvi rundi skozi vrvi z odra. Louis se je revanžiral ter se je Baer v sedmem kolu vdal.

Tenis Italija-Madžarska 5:0. V Milanu sta nastopili ženski reprezentanci Madjarske in Italije v borbi za ženski evropski pokal. Zastopnici italijanskega teniškega sporta Tonolli in San Donnino sta premagali Madjarski Jusits in Somogy z gornjim rezultatom ter sta se kvalificirali za finalno tekmo, ki bo v Berlinu proti reprezentanci Nemčije.

Lepi uspehi hrvaškega nogometa. Za binškošne praznike sta dva zagrebska nogometna kluba:

Narobe pesem

Pesmi in melodije vsebujejo to čudno lastnost, da utegnejo brez besed vzbujati nastojenja in čustva in jih tudi priklicati. Tista skladba bi bila za nič, če bi človek ne vedel, kaj je njena vsebna, ne da bi prej prebral njene naslova! Glasba se more smejeti in jokati, more človeka užalostiti in razvedriti. Zatorej tudi ni moči sleherni glasbo za sleherni priliko uporabiti. Kako bi nam bilo pri duši, če bi pri pogrebu igrala godba kak valeček, ali pri poroki mrtvaško koračnico!

Skratka je stvar taka, da bi najrajši dal sto vernim skladateljem nalogo, naj uglasbijo stavek: »Gospod, zgodi se Tvoja volja!« Rado-veden sem, koliko od teh stotih skladateljev bi zložili tak napev, ki bi ga bilo moči uporabiti pri slehernem pogrebu. Ali naj bi sto slikarjev s sliko podalo vsebino tega stavka. Brez dvoma bi dobili zbirko slik, ki bi predstavljale ali nesrečo na morju, ali mater ob smrtni postelji svojega otroka ali jokajoče se žene in otroke ob truplih ponesrečenih rudarjev. Zmeraj pa seveda take ljudi, ki morajo zbrati vse svoje sile, da utegnejo med solzami še reči: »Gospod, zgodi se Tvoja volja!« Splot spet in spet ljudi, ki bi jim bila prihranjena najhujša bridkost, če — če bi se ne bila zgodila volja božja. Ljudi, ki sprejemajo udarce svoje usode. Le, da ne rečemo usoda, marveč Bog. Vdanost v božjo voljo! In blagor mu, kdor ni prevečkrat izpostavljen tej volji božji! Blagor vsakemu človeku, ki se mu sme vsaj nekaj desetletij dolgo izpolnjevati njegova volja, mimo katerega gre božja volja dalje!

Kadar slišiš, da reče kdo: »Je bila pač božja volja!«, potem koj veš, da se je zgodila kaka nesreča. Pesem o volji božji je torej žalostna, spremljajo jo vzdihli in solze in bridkost. Vendar ne smemo misliti, da je tam, koder se javlja božja volja, nebo vse črno in da sonce izgine in da so vse ceste polne trpljenja in da se človeške oči solzijo in da človeška srca krvavijo! Ne verjemimo v teh naših dneh, ko se je na nam kot blisk pojavila božja volja, da je zdaj vsega konec in da se ne bomo nikoli več smejali!

Narobe! Kdo pa je ustvaril sonce in luč! Kdo je dal rože in petje pticem? Kdo nam je dal krasote te naše zemlje? Le kako si mi, človečki, predstavljamo Boga tako malenkostnega! Kakor da bi imel Bog, ki je ustvaril vse lepote sveta, posebno veselje s tem, da bi nas uničil!

Mnogo kristjanov ima za besede o volji božji narobe napev. Nckje v ozadju svoje duše imajo nemara neizgovorjeno misel, da bi bilo na svetu mnogo boljše in lepše, če bi se namesto božje — zgodila njihova volja.

Poskusi sam pri sebi! Prendari odkrito, kaj bi si izbral, če bi ti kdo dejal, da si izberi ali voljo božjo ali svojo voljo! Ali ne bi oberoč pograbil svojo voljo? Resnično, tako malo zaupamo Bogu in v Boga! Pa potem še pravimo, da smo kristjani! In se čudimo, da nam vera ne nuja ne miru ne veselja, ne zbraniosti duha? Ali smo toliko junaki, da bi molili: »Gospod, povsem se izročim v Tvoje roke! Stori z menoj, kar hočeš!«

Ce pa vprašas otroka, ali je toliko junaki —, da se izroči varstvu svoje matere, — ali se nam ne bi otrok v obraz zasmejal? Ali nismo torej čudni kristjani, da se nam ne zdi nič posebnega, da nimamo tiste koraje, da bi se izročili brezpogojno Bogu v roke? Da nimamo niti toliko zaupanja vanj, kot ga ima otrok v svojo mater? In takšna vera naj bi gore premikala? In s takšno svojo vero se upamo še pritoževati se, da se nam je zgodila zdaj kaka krivica? Kako smo neznanosko majhni! In ker smo majhni sami, vidimo majhnega tudi Boga, in vse, karkoli se dogaja z nami.

Concordia in Gradianski, nastopila v Inozemstvu. Concordia se je udeležila nogometnega turnirja v Gradcu ter zasedla prvo mesto. Concordia je premagala Stettin 6:2 (2:2) ter GAK 6:1 (2:1). Graški listi zelo hvalijo nastop Zagrebčanov. — Gradianski je nastopil v Bratislavi na turnirju SK Bratislave ter tudi zmagal. Gradianski je premagal slovaškega prvaka Bratislavo 3:1 (1:0) ter drugega slovaškega mojstra SK Vrutki 6:3 (2:1). — Nogometna tekma Zagreb : Gradec se bo vršila 15. julija v Gradcu.

Slovenska plavalna zveza je navezala stike z Italijansko plavalno zvezo — Federazione Italiana Noto. — Ogovor glede letošnjega tekmovalja za Jadranski pokal pa se ni prišel niti s Susaka niti iz Trsta. Pač pa se je te dni mudil v Trstu tajnik FIN dr. Renato Veschi ter je najbrž v zvezi z njegovim obiskom pričakovati tesnejših stikov z italijanskimi plavalnimi klubi.

Nogometna tekma Nemčija : Romunija se je vršila v nedeljo v Bukarešti. Zmagala je Nemčija 4:1 (3:1).

Otroški podlistek

11

Pravljice Božene Nėmcove

Pogumni Mikeš

Počakal je zato trenutek, da je mladič stopil iz mlin in gre z njim v svet. Ni mu bilo treba dolgo praviti. Odpovedal je službo in šel.

V gozdu sta dohitela popotnega človeka.

»Kam greš?« ga je vprašal Mikeš.

»V svet na vrajmanje.«

»Za kaj si izučen?«

»Za mizarja.«

ikeš je bil kovačev sin. Prav do osemnajstega leta ga je dojila mati, šele potem ga je začel oče učiti svoje obrti. Ko se je izučil kovaštva, ni hotel več ostati doma. Zato je rekel očetu: »Oče, dajte mi železa, da si skujem palico za no pot!«

Oče mu je dal pet in dvajset unc železa za palico.

»Oh, oče,« je rekel Mikeš, »kaj naj bi delal s tako trstiko? Dajte mi vsaj sedem centov železa!«

»Pri našem gospodu kralju, saj takega kola še dvigneš ne!«

»Videl boste, kako bom opletal z njim!« je odgovoril močni Mikeš. Ko pa je tako palico skoval, je očetu tudi dokazal, da je govoril resnico.

Nekega dne pride do mlina, kjer vidi, kako mlad mlinarski pomočnik nese oklesani mliniski kamen na vratu v mlin. Misli si sam pri sebi: »To mora biti močan fant, ko bi hotel v svet, bi ga vzel s sabo na pot!«

mlina. Takoj ga je začel nagovarjati, naj pusti mlin in gre z njim v svet. Ni mu bilo treba dolgo praviti. Odpovedal je službo in šel.

»Si močan?«

»Mislim si,« je rekel mizar in kot v dokaz zagrabil bližnjo jelko ter jo izpulil s koreninami iz tal.

»Pa si res fant od fare!« je rekel Mikeš. »Kako ti je ime?«

»Bobeš.«

»Ne bi šel morebiti z nama, Bobeš? Kar bo stroškov, plačam jaz, dokler bom imel denarja, ko pa srči zadnji novčič iz žepa, bomo pa že poskrbeli za druge.«

»Kaj pa sta vidva prav za prav?« je vprašal Bobeš.

»Jaz sem kovač, ime mi je Mikeš, a tale tu je moj tovariš mlinar z imenom Kuba.

Obadva sva močna kot ti, če ne še močnejša!«

»Pa grem z vama!« je rekel Bobeš in podal tovarišema roko.

Hodili so vsi trije po svetu, dobro jedli in pili kot prava gospoda. Ni čuda, da je bil kmalu žep suh.

»Fanta,« je rekel nekoč Mikeš tovarišema, ko so prišli v bližino velikega mesta. »V žepu mi cingljajo samo še trije renski tolarji. Pa si mislim, če je šlo že oko k vragu, naj gre še zob! Stopimo v mesto. Za zadnje tolarje si damo še primesti mastno večerjo, potem pa bo že Bog poskrbel za nas.«

Fanta sta mu pritrdila. Vsi trije so jo veselo mahnili v mesto in kmalu so sedeli v krčmi. »Oča krčmar! Kupo vinca vsakemu in dobro večerjo! Pa podvizaj se, smo lačni!« so naročili, kakor da imajo polno cvenka v žepih.

Krčmar je prinašal in prinašal, kar je imel, fantje pa so pili in jedli, dokler je šlo v grlo.

»Je kaj novega pri vas, oča krčmar?« je vprašal Mikeš, ki bi rad vedel vse.

»Dobrega nič, spoštovana gospoda. Ali ste slišali o našem kralju in njegovih nesrečnih hčerah?«

»Niti besede. Smo iz daljnih krajev.«

»Potem pa vam moram povedati vso storjo,« je začel krčmar. »Naš kralj je imel tri krasne hčerke, od katerih je bila vsaka eno leto starejša. Ko je imela najstarejša osemnajst let, se je izgubila z gradu in nihče ne ve, kam. To je bilo jokanja in stokanja, in čudim se, da niso starši prišli ob pamet. Toda pomislite, kaj se je zgodilo dalje. Eno leto nato je mlajša sestra dopolnila osemnajst let in se prav tako izgubila. Nihče več je ni videl od tedaj. Odslej je kralj postavljal stražo na vse konce gradu in najmlajša hčerka se ni smela niti premakniti iz sobe. Toda pomislite, kljub temu pa se je te dni, ko je dopolnila osemnajsto leto in je bila njej v čast slavnostna gostija, takoj po njej izgubila kot oni dve. Tedaj je kralj obljubil, da tistemu, ki bi našel njegove hčerke in jih pripeljal žive nazaj, dá eno izmed njih za ženo — še pol kraljestva po vrhu.«

(Dalje prihodnjic.)

Drobne novice

Koledar

Sobota, 7. junija: Kvatre; Robert, opat; Ana Garzia, devica; Pavel, škof in mučenec.
Nedelja, 7. junija: 1. pobinkostna; Sv. Trojica; Medard, škof.

Novi grobovi

† V Dobrunjah pri Ljubljani je umrl gospod Jožef Selan, posestnik. Pogreb bo v soboto, 7. junija ob 9 dopoldne iz Dobrunj št. 10 na pokopališče k Sv. Urhu. Naj počiva v miru! Zaljubljenim naše iskreno sožalje!

— Poizvedovalni oddelek pokrajinskega Rdečega križa v Ljubljani bo od ponedeljka, 9. t. m., uradoval za obštevno ob delavskih samo od 9—12 dopoldne, ob nedeljah pa od 10—12 dopoldne v svojih prostorih na Miklošičevi cesti št. 22b/II v Ljubljani.

— Slovenski avtomobilski klub obvešča člane in ostale avtomobiliste, da se nove prijave lahko izvršijo tudi v avto klubu in to v tajništvo kluba, Beethovnova 14, med uradnimi urami od 9—12 ter od 17—18. Avtomobilisti, ki imajo dovoljenja za vožnjo, dobijo bencinske bone na upravi policije, soba št. 17.

— Gospodarsko-socialna zadruga Učiteljska samopomoč v Ljubljani ima v nedeljo, 8. junija 1941, ob 9. v II. mestni deški ljudski šoli na Colzovem grabnu v Ljubljani IX. redno letno skupščino. Zadržniki iz Ljubljane in okolice, udeležiti se je v velikem številu. — Zadruga uprava U.S.

— Slovensko čebelarstvo društvo v Ljubljani poziva one svoje člane v Ljubljanski pokrajini, ki imajo svoje čebele na ozemlju, zasadenem po nemški oblasti, naj se nemudoma zglaste v društveni pisarni na Tyrševi cesti 21, da jim izposluje dovoljenje za prevoz čebel.

— Matura na gimnaziji v Murski Soboti. V novem glasilu »Muraszombat és Vidéke«, ki je začel izhajati v Soboti namesto dosedanje »Murske krajine«, čitamo poziv vsem bivšim soboškimi osmošolcem, da bo matura na soboški gimnaziji med 15. in 30. junijem. Profesorji, ki bodo vodili matura, bodo 14 dni pripravljali maturante na izpit. Vsak bo lahko delal matura v madžarskem jeziku ali pa v slovenščini. Za polaganje mature se je odzvalo tri četrtnice osmošolcev. Že 31. maja so imeli prvi dan pouka, oziroma pripravljajanja za matura. Matematiko jih pripravlja g. Pal Nemeth, ki je bil do zdaj profesor v Varaždinu, madžarsko zgodovino, zemljepis in nemščino pa g. Aladar Darvas, evang. kaplan v Soboti. Profesor za francosčino še ni določen. Pismeni izpit bo samo iz matematike. Za polaganje mature v madžarskem jeziku se je javilo deseter kandidatov. Matura bo v poslopiju Trgovske šole.

— Uradnica, ki je v času vojske izgubila vse svoje premoženje, tako obleko in perilo, vjudno prosi dobro srca kakršnekolik pomoči. Naslov »izadete v uredništvu »Slovenca«. Darila se hvaležno sprejemajo istotam.

— Komu je kaj znanega o Bobnarju Bogomilu, redovcu, ki je služil kadriški rok v Slavoniji Požegi, 1. polk težke artiljerije, 6. baterija? Zadržnikar se je javil 1. aprila iz Zelenjaka pri Belgradu. Če kdo kaj ve o njem, naj javi proti povrnitvi stroškov na naslov: Beljan Ina, zavod slepih, Kočevje.

— Lepo prosim tistega, ki ve kaj o kaplarju Kastelcu Matiji, ki je služil vojaški rok, četa pračetih orudja, 16. pešpolk v Nišu. Nazadnje se je javil 4. aprila iz mesta Babušnice pri bolgarski meji. Kdor ve o njegovi usodi, naj sporoči na naslov: Kastelic Amalija, vas Vinji vrh št. 15, pošta Semič.

— Listnica uredništva. G. Polde, tistih treh števil nismo dobili.

Ljubljana

Štirje tajinstveni avtomobili

so se v sredo že ob 5 zjutraj ustavili pred mestnim magistratom. Iz starodavnega poslopja pa je stopila večja skupina mestnih uslužbencev z začudenimi očmi, zakaj so jih prejšnji večer naročili, da morajo biti ob tako zgodnji uri že na magistratu. Načelnik preskrbovalnega urada je uradnikom po tiho povedal naloge in jim izročil formularje z besedilom zapisnika, da se na svoji službeni poti uradniki ne bi preveč zadržali s pisanjem zapisnikov, temveč bi vpisali samo še imena pekov in na njih zaloge moke. Kakor bi trenil, so avtomobili izginili izpred magistrata in zdijali na vse strani Ljubljane. Mestni preskrbovalni urad je namreč popolnoma nepričakovano presenetil z malimi izjemami prav vse ljubljanske pekarije z najstrožjim pregledom. Do 5 zjutraj sta za ta pregled poleg župana vedela samo še dva mestna uradnika!

Pregled je bil tudi res potreben, saj so se gospodinje na vseh straneh mesta pritoževale, da pri nekaterih pekih vsak dan že zelo zgodaj zmanjka kruha — v preskrbovalnem uradu so pa natanko vedeli, koliko ljubljanske moke so posamezni peki dobili od preskrbovalnega urada. Večina pekov je bila zelo presenečena zgodnjega obiska, čeprav podobne komisije, predvsem tržnega urada neprestano obiskujejo ljubljanske trgovce in tudi peke.

V čast glavnim ljubljanskim pekom v središču mesta pa v tem primeru ne štejemo več Sv. Petra ceste, seveda pa tudi ne Viča, Most, Trnovega, zlasti pa ne periferije. Uspeh preiskave pri nekaterih pekih je bil namreč tak, da je sedaj proti 19 pekovskim mojstrom uvedeno postopanje. Vse te pekarije in tudi še nekatere druge, kjer je pregled odkril manjše zaloge moke, toliko časa ne bodo dobile druge moke, dokler te zaloge ne porabijo po predpisih. Vsi ljubljanski peki namreč dobivajo v preskrbovalnem uradu moko, ki jo mestna občina dobiva od Prevoda. To moko pa morajo sproti porabiti za peko kruha ter kruh seveda morajo oddati prebivalstvu. Ker pa peki niso moko sproti porabili in kruha oddali konsumentom, bodo sedaj morali pač občutiti posledice strogih uredb in predpisov. Predvsem taki peki so se seveda najbolj glasno pritoževali, da pekovajo premalo moke in s tem izgovorom izpred svojih pekarij odganjajo lačno delavstvo in druge manj premožne konsumente. Na ta način so nekateri hujskali javnost proti preskrbovalnemu uradu in višjim oblastem, ki pa seveda niso prav nič krive, če peki ljudem niso hoteli dajati kruha ter so morda na ta način nameravali izkoriščati stisko prebivalstva.

1 Nova maša v Križankah. V nedeljo, 8. junija bo v križanki cerkvi slovesna nova maša, ki jo daruje g. p. Modest Golia iz križanskega reda. Izvaja se: Pri vrodu »Novomašnik bod' pozdravljen«, Rihar-Kimovec. Veni s. Spiritus, A. Foerster. Po govoru instrumentalna Missa quinta in D. zložil dr. Anton Faist. Graduale: Benedicta es sancta Trinitas, zložil P. Griesbacher. Po očetoriju: Dirigatur oratio mea, zložil dr. Franc Kimovec. Po maši: Te Deum, zložil P. H. Sattner. K blagoslovu: Tantum ergo, zložil St. Premr.

1 V cerkvi Marije Pomočnice kristjanov na Rakovniku bo v nedeljo slovesno praznovanje stoletnice, kar je bil v mašnika posvečen ustanovnik Salezijanske družbe sv. Janez Bosko. Svete maše s pridigo bodo ob 6, 8, 9. in 10. Po pridigi ob 10. bo slovesna sv. maša. Popoldne ob pol 4. in zvečer ob 8. bodo slovesne večernice.

1 Prihodnji mesec bo minilo 350 let, kar je umrl v Pragi Petelin Jakob-Gallus Carniolus, eden največjih skladateljev tedanje dobe. V počastitev spomina velikega rojaka bo na sporedu prihodnjega koncerta Glasbene Matice osem njegovih motetov in madrigalov za ženski, moški in mešani zbor, ki jih bo izvajal pevski zbor Glasbene Matice ljubljanske pod vodstvom ravnatelja Mirka Poliča. Ostali del je orkestralen, v rokah pianista Antona Trosta ter orkestra Glasbene Matice pod vodstvom dirigenta Škerjancja. Natančen spored bomo objavili jutri. Od ponedeljka dalje so v predprodaji vstopnice po običajnih koncertnih cenah v Knjižarni Glasbene Matice.

1 Pogrebno društvo sv. Jožefa sporoča svojim članom, da je že objavljeni občni zbor društva preložen na nedeljo, dne 15. junija na 17. (peto) uro popoldne s istim dnevnim redom.

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAFI
Predstave ob 16., 19. in 21. uri!

Globoka ljubljenska zgodba z najboljšimi italijanskimi igralci

Romantična pustolovščina
Gino Cervi — Assia Noris — Leonardo Cortese
Kino Matica, telefon 22-41

Danes poslednjič!

Junak iz Pampe
Napete cowbojske dogodivščine na ameriškem divjem zapadu
Kino Sloga, telefon 27-30

1 V nedeljo bodo ponovili italijansko komedijo »Bog z vami, mlada letala«, ki sta jo napisala Sandro Camasio in Nino Oxilia. Pristna italijanska gracija, lahkostnost, humorost in čustvenost so glavne odlike te sodobne igrice. Igrali bodo: A. Levarjeva, Kralj, M. Danilova, Sever, P. Juvanova, Gabrijelčičeva, Rakarjeva, Slavčeva, Drenovec, Gregorin, Tiran in Milčinski. Režiser: prof. Šest. Predstava v nedeljo bo izven. Cene znizane.

1 Opera. V soboto zvečer bodo peli Dvofakovo »Rusalko«, ki je ena najočistejših del vse slovenske operne literature. Peli bodo: Heybalova, Franci, Kogejeva, Lupaš, Vidaličeva, Ivančičeva, Polajnarjeva, Laboševa, Barbičeva, Sladoljev, Rakovec. Dirigent: N. Štritof. Režiser: C. Debevec. Koreograf: P. Golovin.

1 Maks in Irena Kirbos bosta priredila v ponedeljek, 9. t. m., ob 19.30 v Operi baletni večer. Plesni par, ki se je uveljavil lani na podobnem večeru s peštrimi, tehnično ter izrazno lepo dogmatnim sporedom, bo izvajal: Sibelius: Valse triste, Chopin: Valse, Debussy: Faunovo popoldne, Saint Saens: Gipsy, Baré: Valse piquante, Ikarus: (po Litarjevi zamisli) ki ima apartno, zgolj ritmično spremljavo. To točko spremlja 13 glasbil. Balet »Igrušket« (ruske lutke) je komponiran po Fokinovi zamisli. Opozorjamo na ta zanimiv večer.

1 Prijateljstvo živali! Društvo za varstvo živali naproša vse prijatelje živali, da prijavijo pisмено na Društvo za varstvo živali Ljubljana 5 ali pa ustmeno v društveni ambulanti na Domobranski cesti 21 dnevno od 2—4 vse primere, kjer ni dovolj preskrbljeno za prehrano živali. Društvo bo v konkretnih primerih poskrbelo, da živali ne bodo trpele zaradi nezadostne oskrbe.

Slovenci!

Pomagaite rojakom pri iskanju konj in raznih vozil!

1 Zanimiv večer v Drami. Slovenski igralci iz Maribora bodo uprizorili O'Neillovo dramo »Ana Christie«, dramo v treh dejanjih. Učinkovito delo, katerega dejanje se vrši med pomorci, popelje gledalca na ladjo, kjer se razpleta konflikt v okviru usode Ane Christie. Boj ljudi s preteklostjo, da bi našli srečo v bodočnosti je orisan na globoko dojmljiv način. Igrali bodo: Ana Christie — Elvira Kraljeva, dolnarja — Pavle Kovič, kurjača — Vladimir Skrbinšek, krčmarja — Peter Malec, natakarja — Milan Košič, pismonoša — Rado Nakrst, 1. in 2. delavca — Just Košta in Jože Kovič, strojnika — Franjo Blaž. Prevel je delo Oton Zupančič. Režiser: Vl. Skrbinšek. Predstava v ponedeljek bo izven. Cene znizane.

1 Sveže morske ribe na trgu. Petkov ribji trg je bil po daljšem času prvič preskrbljen s prav svežimi morskimi ribami. Že od 4. aprila naprej ni dobivala Ljubljana s Sušaka tako svežih morskimi ribi kot danes. Riba so bile davi, v petek, ob 4 zjutraj ujele pri Pečinah v bližini Sušaka. Zaradi hude nevihte, ki je na morju besnela od polnoči do 3 zjutraj, je bil ponoči lov sploh nemogoč in ribiči so se šele po nevihti spustili na morje ter začeli loviti. Spustili so mreže. Po dobri uri so jih potegnili. Ujeli so do 130 srednjih skuš in 50 kg bukev, ki so podobne gricam. Takoj so bile vse te ribe naložene na posebni avto g. Jos. Ogrinca, ki jih je v 4 urah pripeljal na ljubljanski trg. Preskrba Ljubljane z morskimi ribami bo odslej, kakor je pričakovati, zagotovljena in rednejša. Vsak teden večkrat bo dovoz morskimi rib s Sušaka zagotovljen razen v tednih, ko je polna luna, kajti v tem času je lov slab in sploh prepovedan. Ribiči ne smejo ob polni luni loviti morskimi rib »pod svečec«, kakor se sami izražajo. Dovož morskimi rib bo delno omejen, kajti komisarij, ki nadzoruje ribji trg na Sušaku in Splitu, izdajajo dovoljenja za izvoz rib v zaledje, torej tudi v Ljubljano, šele takrat, ko so potrebe domačega prebivalstva krije. — Poleg svežih rib je bilo na trgu na prodaj tudi nekaj starih morskimi rib. Skušje so bile po velikosti od 44 do 46 din. — Na trgu je bilo dalje tudi več sladkovodnih rib. Lipani z Iga so bili po 50 din kg. Na

prodaj je bilo nekaj kg belice in linjev (šlajmov). Belice so bile po 30, linji po 40 din kg. Na prodaj so bili lepi, veliki potečni raki iz Starega trga pri Ložu. Veliki raki po 10, manjši po 8 din komad. — Na izbiri in v obilju je bilo na trgu žabjih krakov. Bili so cenejši, kakor prejšnji petek. Mali kraki po 0,50, prav veliki po 1,50 din, ko so bili poprej po 1 do 2 din komad. Morske ribe so bile nazlo prodane.

1 Dijaska slikarska razstava. Te dni razstavljajo v okrilju Zarove organizacije na I. drž. gimnaziji v drugem nadstropju slikarji-maturantje s klasičnim egimnazije. Razstava je spridevalo njihovega enoletnega, marljivega, po zunanjih dogodkih motenega, umetniškega dela. Odprta je za vse občinstvo ves dan. Vabimo ljubitelje in mecene mladinske kulture, da pridejo pogledat in izrekate sodbo o naših najmlajših. Vstopnine ni.

1 Po 6 jaje za kovača so v petek ljubljanske gospodinje spet dobile na mestni tržnici, da so zares zadovoljne in potolažene prihajale domov. Samo v četrtek je bilo oddanih 11.000 jajc prebivalstvu, eno četrtnico to množino so pa dobili bolniki po bolnišnicah in socialnih zavodih, saj so bolniki v prvi vrsti potrebni te hrane. Jajca so trgovci pripeljali čez mejo Ljubljanske pokrajine, kjer je mestni tržni urad organiziral nakup jajc ter tudi na trgu vestno nadzoruje njih prodajo. Pakor se je v četrtek pokazalo, je tudi ta akcija mestne občine popolnoma uspešna, saj je Ljubljani redna dobava jajc po nizki ceni sedaj zagotovljena in Ljubljancem ne bo več treba trpeti izkoriščanja s strani verižnikov in prekupčevalcev. Pri tem pa spet opozarjamo tako gospodinje kakor tudi naše trgovce, naj ne preplačujejo jajc in s preplačevanjem ne dajejo potuhe verižnikom.

1 Kontrola donosa jajc na tržnicah. Vsakdo lahko opazuje ob določenih tržnih dnevih in tudi drugače, kako nadlegujejo razni prekupčevalci in špekulanti dolenske kmetice, ki prinašajo v mesto z jutranjim dolenskim vlakom jajca in kokoši. Zgodilo se je že, da so te kmetice prekupčevalci in ljudje, ki so najeti, da kupujejo jajca za ljubljanske slaščičarje, že na kolodvoru zajeli in jih pregovorili, da so jim kmetice po boljši ceni prodale svo zalogo jajc. Na dolenski tržnici in pri kolodvoru je bila v petek strožja kontrola. Prekupčevalcem je bil nakup jajc in kokoši popolnoma prepovedan in niso smeli spremljati kmetice v mesto. Prav prekupčevalci so oni tipi, ki podpihujejo kmetice in navijajo cene za jajca in kokoši, kajti oni kljub visoki ceni spravijo v žep čeden dobiček.

1 Kopalnice Okrožnega urada za zavarovanje delavcev je odprto ob sobotah od 8 do 19.30.

1 Il bagno dell'Ufficio regionale di assicurazioni operaie è aperto il sabato dalle 8 alle 19 e 30.

1 Mestno zdravniško dežurno službo bo opravljal od sobote do 20. ponedeljka do 8 mestni zdravnik dr. Logar Ivan. Ulica 29. oktobra št. 7-I, telefon 41-52.

Gledališče

Drama. Začetek ob 19.30. Sobota, 7. junija: Revizor. Izven. Znizane cene od 20 din navzdol. — Nedelja, 8. junija: Bog z vami, mlada leta! Izven. Znizane cene od 20 din navzdol. — Ponedeljek, 9. junija: Ana Christie. Igrala bo skupina slovenskih mariborskih igralcev. Izven. Znizane cene od 20 din navzdol.

Opera. Sobota, 7. junija: Ob 19. Rusalka. Red četrtak. — Nedelja, 8. junija: Ob 19. Don Kihot. Izven. — Ponedeljek, 9. junija: Ob 19.30 Baletni večer Maksa in Irene Kirbos. Izven.

Lekarne

Nočno službo imajo lekarne: mr. Bakarčič, sv. Jakoba trg 9; mr. Ramor, Miklošičeva c. 20 in mr. Murmayer, Sv. Petra c. 78.

Novo mesto

Občinski zaključni račun z veterinarskim skladom, odkupnino za ljudsko delo, za vodovod in električni tok za leto 1939-40 je sestavila občinska uprava in ga 4. junija za dobo 8 dni razložila na občini občinskim davkoplačevalcem na vpogled. Ugovore proti zaključnemu računu, ki daje sliko občinskega gospodarstva v preteklem proračunskem letu, je vložiti pri občini do 11. junija.

Zriva vojnih razmer v kandijski bolnišnici. Tudi v življenju in poslovanju kandijske bolnišnice so se poznale razmere, ki jih je ustvarila kratkotrajna vojna, ki je šla preko naše zemlje. Od velikega petka naprej je namreč kandijska bolnišnica prevzela v zdravljenje kar 75 žrtv vojne in njenih posledic. Od 75 žrtve je bilo 40 takih, ki so bili prizadeti pri bombnem napadu na mesto, ki bo Novomeščanom ostal še dolgo v spominu. Ostali vojni pacienti so postali žrtve neprevidnosti ali lahkomišelnosti, ki je nekaj dni po polomu bivše jugoslovanske vojske zavladala po naših krajih, kjer so se ljudje le preradi igrali z orožjem. Ta igra je zahtevala lepo število žrtve. Zadnje tako žrtve so v bolnišnico sprejeli 5. maja. Od tega časa naprej bolnišnica več ne beleži nesrečnega slučaja, ki bi ga povzročilo orožje, ki je po polomu ponekod ležalo kar po cestah. Med temi žrtvami sta bila tudi dva vojaka, ki ju je ugriznil stekel vojaški konj. Eden

Janez Gregorin:

Pot v megle

Konec.

»Tone, glavo pokonci! Še malo, pa sva na dobrem.« mu zato pravi čez nekaj časa.

Ta pa je samo pckimal in se žalostno nasmehnil.

Tudi njega, Borisa, ki je bil vajen gor v lepem in grdem in ki je v letih prebil marsikakšno uro, da celó noč na prostem, je že zeblo, da je kar čutil, kako mu drevene udi. Zaman se je tolkel po prsih, udarjal po stegnih in si mel roke, da so ga že bolele.

Z izrazom pa se ga je lotevala tudi čudna malodušnost, ki je ni od mladih let naprej pozneje do te ure nikoli več občutil. Pomalega ga je začel prešinjati strah pred drugo, še strmejšo in očitno bolj gladko ploščo, ki se je pričlenila pod njima, kakšnih pet metrov vkraj od leve. V megli ji ni bilo videti konca. Da bi bila že vsaj čeznjol! Tam spodaj je prav gotovo že gzd. Grapa se na vsak način mora razširiti in skozi postanejo pohlevnejši. Le zakaj sta zgrešila stezo! Zdaj bi že lahko brez skrbi tekla po meliščih v Klokovnjaku.

Nerad se je spravil v negotovo. Z lepimi besedami je pripravil Toneta, da je vstal in oprtal nahrbtniki.

Sreče mu je začelo razbijati, sam ni vedel zakaj. V grlu ga je nekaj stisnilo, ko je pogledal tovariša. Tako močno se mu je smilil, da so se mu od neke prečudne, kmaj razločljive ganičnosti skoraj jelo ponujati solze. Samega sebe ni več spoznal — nikdar se mu še ni zgodilo kaj takega, odkar je bil odrasel in je vedel zase.

od obeh je umrl, drugi pa je ozdravel. Poleg tega je bilo še 6 smrtnih slučajev.

Šletni otrok si je odsekal dva prsta. V bolnišnico Usmiljenih bratov v Kandiji so pripeljali 5 letnega isekša kotarja iz Pristave v žmihelski občini, Stanka Tisova. Fantek se je igral s sekro. Posledica nevarne igrice je bila, da si je fantek na tlni odsekal na levi roki dva prsta.

Iz Goriške pokrajine

† Msgr. Ivan Koršič na zadnji poti. Skrivnostna so pota božje previdnosti. Pokojni msgr. Ivan Koršič se je rodil 30. maja 1870. Lansko leto je obhajal svojo sedemdesetletnico. Za tisto priliko mu je posvetil »Slovenec« ob 31. maja kratek članek, v katerem je bil v stisnjenih stavkih podan njegov življenjski in orisano njegovo zaslužno delovanje, ki je bilo v prvi vrsti posvečeno revnemu ljudstvu i nje nosilo pešat vzornega duhovnika. Letos smo ga na njegov rojstni dan spremljali na njegovi zadnji poti. Solkanci so svojemu odličnemu rojaku priredili veličasten, prisrčen pogreb. Zgrnili so se okrog njegovega mrtvega trupla, ki je še v smrti izžarevalo neizbrisno pokojnikovo ljudomilost, kot okrog svojega nepozabnega očeta in so ga s solzami v očeh spremljali na njegovi poslednji poti. Dolga, težko pregledna je bila vrsta pogrebcev, ki se je v petek 30. maja dopoldne vila izpred pokojnikovega idiličnega doma tam pod gričem Sv. Katarine proti Solkanu. Nebo je bilo prizanesljivo in je naklonilo sončen dan. Vsa narava je pela življenje. Pod objemi prijetnega sonca samo vedro zelenje in kipeča rast. Dolgi sprevod pa za vso to lepoto nima čuta. Njegove misli se predejo okrog moža, ki sniva v kratki, ki na krepkih ramah solkanskih mladeničev plava proti novemu hladnemu domu, in se žalostno poslavljajo. Solkanska župna cerkev se je napolnila kakor ob najbolj svečanih prilikah. Vsa občirna duhovnja se je zbrala, da se poslovi in pomoli za dušo svojega očetovskega prijatelja. Domači pevci so s soldelovanjem priznanih mojstrov odlično zapeli žalostinke in slovesni rekvievm. Stolni kanonik monsignor Ignacij Valentinčič, ki je ob spremstvu nad 20 duhovnikov vodil pogreb, se je s toplimi besedami poslovil od blagopokojnega. Očrtal je njegovo skromno in možato osebnost in poudaril zlasti njegovo ljubezen do nebeške Matere, ki jo je potrtil Solkanec priporočal v posnemanje, s čimer bodo najlepše častili njegov spomin. Po cerkvenem opravilu se je zopet razvil veličasten sprevod proti pokopališču. V vzornem redu so se zvrstili šolski otroci, Marijine družbe, moški in ženske, vmes pa venci, šopki in prapori. V sredi se je zopet zibala krsta na ramenih mladeničev, okrog nje je pa žuborela iskrena molitev. Sedaj počiva msgr. Ivan Koršič, ki je imel postati prvi škof nekdanje avstrijske mornarice in katerega so zato preprosti Solkanci radi spoštljivo imenovali škofa. Tam nad bregom bistré Soče, ponosne hčerke planin, ki so bile ljubice njegovega srca, in prosí za svoje ljudstvo, kateremu se je ves žrtvoval. Njegov spomin bo ostal med nami živ in svetel!

Gospodarstvo

Zamenjalni tečajji za dinar

Nekdanja kraljevina Jugoslavija je razpadla v šest delov, nekatere predele so zasedle sosednje države: Italija, Nemčija, Madžarska in Bolgarija, na delu bivšega jugoslovanskega ozemlja se je stvorila nova država Hrvatska in del ozemlja je ostal Srbiji. Najugodnejši tečaj dinarja napram svoji valuti so dali Madžari. T atečaj je znašal 10 pengó za 10 dinarjev. — Če preračunamo po nemških virih dinarje v marke po tečaju zamenjave na posameznih področjih v dinarje, dobimo naslednjo sliko: 100 din je bilo v krajih, katere so zasedli Madžari 6,3 marke, v krajih, katere je zasedla Nemčija 5 mark, v krajih, katere je zasedla Bolgarija 4,889 mark in v krajih, katere je zasedla Italija 3,93 marke. Seveda pa so ti tečajji izračunani najbrž na osnovi kilirinskih tečajev med posameznimi državami in Nemčijo, ki vedno ne ustrezajo drugim paritetam.

Racioniranje kave. Čaja in kakava v Švici. Da se uvede racioniranje kave, čaja in kakava, je bilo v Švici prepovedano od 31. maja do 6. junija prodajati te predmete. V bodoče bo vsak Švicar lahko dobil na mesec 200 gramov kave (na tudi kavnih nadomestkov) ali 50 gramov kolonialnega čaja (ali 200 gramov kakava) ali pa isto količino čokoladnega praška). Za otroške karte veljajo iste količine. Načelno pa bo tudi v bodoče prodaja zelene kave izključena.

Radio Ljubljana

SOBOTA, 7. junija 1941-XIX. 7.30 Poročila v slovenščini — 7.45 Operetne fantazije — 8 Napoved časa 8.15 Poročila iz Rima — 12.30 Poročila v slovenščini — 12.45 Slovenska glasba — 13 Napoved časa in poročila iz Rima — 13.15 Uradno vojno poročilo v slovenščini 13.17 Orkestralni koncert pod vodstvom Mo Gallina — 14 Poročila — 14.15 Operna glasba — 14.45 Poročila v slovenščini — 17.15 Ploščne zamke Cetra — 19.30 Napoved časa in poročila iz Rima — 20.15 Razlaga dnevnih dogodkov — 20.30 Začetek operne sezone E.T.A.R.-ja: »Norma« Vincenza Bellinija. Med odmori različna poročila in slovenska glasba.

Razen strahu je v Tonetovih očeh, ko se je ozrl, zagledal tudi hvaležnost in zvesto vdanost. Molče se je obrnil in prišel lesti.

Nekje se je dolgo zamuhal. Toliko, da ga enkrat ni vrglo. Zadnji hip se je obdržal.

Zaklical je tovarišu, naj počaka, da bo prišel na tak kraj, kjer bosta lahko stala.

Srečno je prilezel na oblasto ploščo, kjer bi za silo lahko stala vtrije in se za prvo potrebo odpočila.

Drzno je tod padal prag v globino; še mu ni bilo videti kraja. Deževnica ga je umivala, iz globlin je prihajal svetli žum. Nekje v nevidni sosesčini je bučal s pretečim glasom slap neurne vode.

Megla je čedalje bolj temnela.

Mračiti se je začelo.

Neslišno je vstajala groza in se dvigala k njima od vseh strani.

Borisu se je nenadoma zazdelo, ko se je obrnil preč od stene in pogledal po skali navzdol, kakor bi mu nekaj ledenomrzlo dahnilo na tilnik. Čutil je, kako se mu šibe noge in kako mu udarja srce. Prestopil se je in naslonil za hip čelo na mrzli kamen.

Z vrha je puhnilo. Val goste, dimaste megle se je spustil zviška in skril Toneta.

V bližini nekje je votlo udarilo zapadno kamenje.

V tišini, ki je nastala, ko se je hrup spet polegel, pa je Boris zavpil navzgor:

»Zdaj pa le, Tone! Počasi!

Od zgoraj ni bilo odzvoza.

Le skrbiranje žebrijev, ki so grčali ob hrupavo skalo, je prihajalo iz megle.

Ponehalo je, nekaj časa se je slišalo samo

KULTURNI OBZORNIK

Moderna slovenska umetnost

Razstava v Jakopičevem paviljonu.

»Trojica« (F. Gorše, G. A. Kos, M. Maleš), »Neodvisni« (B. Kalin, Z. Kalin, S. Kregar, Z. Mušič, N. Omersa, M. Pregelj, K. Putrih, E. Sajo- vic, M. Sedej) ter dva povabljenca gosta O. Globočnik in F. Smerdu, oblikujejo skupino, ki pod gornjim naslovom reprezentira slovensko Moder- no. Naslov je vsekakor preširok, tako za karakte- rizacijo naše Moderne, kakor tudi za oznako na- še sodobne umetnosti. Kajti pod pojmom so- dobnosti oklepa čas vsa sodobna dela živčnih li- kovnih obiskovalcev in podoba naše umetnosti za- torej nikakor ni pravična. Priznati pa je treba, da bi realizaciji skupne razstave med drugim zelo nasprotovali nezadostni in tesni prostori Jakopi- čevega paviljona, ki bi bili v resnici v stanu oma- jati stilnost umetnostne prireditve. Za danes pogledimo samo »Trojico« G. A. Kosa, Miha Ma- leša in Fr. Goršeta.

»Trojica«. Izrazita umetnostna osebnost je G. A. Kos, ki tudi sicer ne najde na razstavi sebi enakega. Organični in logični umetnostni raz- voj, izrazita osebna umetnostna nota, solidnost izvršitve — vse te idealne lastnosti, ki so danda- nes vedno redkeje, srečamo ob delu tega slikar- ja. Njegovo umetnostno zorenje in razvoj se inten- zivno in kvalitetno izpopolnjujeta. »Načrt za kom- pozicijo«, ki je nastal l. 1938, ob katerem sem že tedaj zapisal, da je priprava za nujno gradacijo k veliki kompoziciji, je po razumevanju in volji dr. M. Natlačena, našel realizacijo v velikih sli- karskih skupinah iz slovenske zgodovine. Velike izkušnje in umetnostna doživljanja, ki so nujno nastala ob tem velikem tekstu so bila ploden ka- pital, ki se jasno odraža v skupini najnovejših slik na razstavi. So to izrazita dela, kakršna na- stanejo po kompozicijskih velikega formata. Je to nekaj umetnostni odhod, duhovna koncentracija k novim nalogam, hotena naslonitev k intimnosti, ter ob enem uporaba vseh izkušenj, ki so nujno spremljale veliko delo. Barva, ki je edini instru- ment G. A. Kosove umetnostne govorice in je včasih gradila umetnostni predmet v čistih prvins- kih ploščah, ki je v zgod. slikah nujno dobi- vela plastično pojmovanje ter mehanje barvnih sestavin, se je v tem novem delu razvila do red- ke rafiniranosti in intenzivnosti. »Portret« je po- doba suverena obvladovanja barve kot umet- nostnega plastičnega izrazila. »Rože« (št. 29, 30) in »Turja« pa so primeri čudovite barvne kulture, ne-

ke zamolkle, intimne starinske udržanosti, kakršna se more razviti le po tako plodnem delu, kakor je bila zgoraj omenjena velika kompozicija. »Po- krajina« in »Skica« pa sta morda znanilki nekega občutja, kar daje Kosovi umetnosti nove, neslu- tene možnosti vzpona in razvoja.

Kipar F. Gorše je zastopan na razstavi z lepo kolekcijo novih upodobitev. Tudi Gorše je izrazita umetnostna osebnost, ki v neumornem delu išče zadnje, dokončne umetnostne formula- cije. Od njegove slovitve »Eve« do današnje zbir- ke je napravil zopet krepak korak dalje. Organični spoj ekspresionističnih prv in novega, skoraj brutalnega realizma, kakršen je bil kip naša pra- matere, se razvija Goršetova umetnost v smeri iz- luščitve ekspresionističnih usodlin, ki so se oči- tovali v frontalnem pojmovanju, dekorativnem detajlu etc.; ko realistični, polni, plastični kipar- ski podobi. »Kresnica« je značilno delo, figura sedi sproščeno na podstavku, frontalni račun so izgi- nili in ostala je le čista kiparska težnja po vezavi kompozicije v trdno zaključen blok. Odlična pla- stika je tudi »Primula«, zlasti po eksaktni karak- terizaciji doraščajočega dekleškega telesa. »Sra- mežljivi Amor« pa je druga — tudi kvalitetno — stran Goršetove umetnosti in pomeni nekako spro- ščenje kiparjevo in spomin na naivni ljubki svet njegove starejši umetnosti.

M. Maleš razstavlja po večini novejša dela. Starejša »Madona« jasno kaže, kako je umetnik slikarsko napredoval. Zelo lepa podoba je »Veliki teden« in če zasluži slikar naslov lirika, potem ga gotovo ob tej priložnosti, občutni podobi. Zanimiva je nova nota Maleševe slikarske produk- cije. Je to že mestoma popolno slovo grafičnemu občutju. Morda je to slovo celo prenaglo. Izra- marsikatero podoba zre na gledalca namreč obraz umetnikov v čigar izrazu je več Maleša este- ta, kakor pa Maleša lirika in čistega umetnika. Je to morda preveč objektivni odnos do slikar- skega predmeta, da bi pri tem ne trpela kvaliteta (prim. št. 39 etc.). Prepričan sem namreč, da je v »Spliskali lukni« več estetskega čuta umetnostnega ljubitelja, kakor pa neposrednega elementarnega umetnostnega doživljanja. To slednje pa je imanent- no marsikateri gravori in med temi najdemo prave bisere. Tu je pesnik umetnik zaživel v vseh raz- sežnostih in ustvaril dela, ki so trajne vrednosti. Dr. St. Mikuš.

Ljubljanska drama:

»Bog z vami, mlada leta«

Gledališko leto v Drami gre h koncu in v so- boto 31. maja je bila že zadnja letošnja premiera. Uprizorili so veseloligro v treh dejanjih »Bog z vami, mlada leta«, ki sta jo napisala Sandro Camasio in Nino Oxilia. Delo, ki je zajeto iz dijaškega živ- ljenja, je namenjeno predvsem razvedrilu in tako je gledališko vodstvo s tem, da ga je uvrstilo v spored, ostalo zvesto navadi, da ob sklepu sezone ne utrjuje niti igralcev niti gledalcev.

Veseloligra »Bog z vami, mlada leta« je dra- mski prvenc in hkrati edino skoraj odrsko delo dveh mladih ljubljanskih avtorjev, o katerih vemo le toliko, da sta končala veselejšiše v Turinu ne- dolgo pred prvo svetovno vojno, v kateri je eden izmed njih tudi padel, medtem ko je drugi umrl za jetiko. Na prvi pogled je očito, da njuno delo ni nastalo toliko iz pesniške volje po oblikovanju, kolikor iz želje, da življenje, ki ga poznata iz last- nihkušenj, prikaže v odrski obliki tudi drugim. To zvezo s osebnimi spomini obeh avtorjev čutimo ne le iz veselih in žalostnih dijaških zgodb, ki so v glavnem snov pričujejo igre, ampak jo poudar- jata tudi omejitve na kraj in čas njunega šolanja. Zgodba nas postavlja v dijaško sobo, kjer smo pribe študentovske vneme in razigranosti, ljubezni in pustolovščin ter — naposled — rahlega razočar- ranja in na pol veselega, na pol bridkega slovesa od mladosti. Zgodba, ki je prikazana bolj v smislu prežeta dijaškega življenja kakor pa osnovana na vidnejšem dramatskem zapletu, je na ta način ču- stveno podprta, zlasti v tretjem dejanju, ki po sentimentu spominja na geljivost starejšega ro- mantičnega realizma. Temu lirizmu daje še poseben poudarek pesem o mladosti, ki izginja, da se nikoli več ne povrne; le škoda, da je ta pesem zamišljena zgolj kot melodramatična spremljava nevidnega zbora, namesto da bi bila vključena v dejanje samo.

Kar zadeva snovno področje, je treba reči, da je prikazano dijaško življenje s precej ozkega vi- dika, saj prevladuje v igri ljubezenski motiv. Po tej strani ne predstavljajo veseloligra »Bog z vami, mlada leta« nič izjemnega, a hkrati tudi ni tipična tako, da bi posegala globlje v problematiko stanu ali celotnega pokolenja. Prav zaradi tega ni igra niti izra- žito ljubljanska v tistem smislu, kakor predstavljajo značaj neke zemlje in naroda reprezentativne umet-

niške stvaritve. Dejanje je resda lokalizirano v Turin, a bi se lahko godilo kjer koli in kadar koli. Duhovno je igra še najbolj razumljiva iz časa, v katerem je bila napisana. To so bili dobri in urejeni, z današnjega vidika prav gotovo idilični stari časi in taki so v bistvu tudi študenti, ki na- stopajo v tej veseloligri. Sedanji študent je na sploš- no resnejši kakor na primer Mario Salvini, ki mi- mo dekleta leta za dogodivščinami in mu naposed tudi slovo od nje ni preveč bridko. Mnogo globlje zajeta in človeško ter umetniško dragocenejša po- doba je Leone Dalpreda, žigar burkasti in klavirni vitez skriva v sebi resnično bolečino in tragiko. Sicer pa avtorja sama ništa nameravala več, kakor pokazati tisto, kar sta poudarila že v naslovu: da namreč sleherni mladosti, ki je vihrava, neugnana in brezskrbna, sledi spoznanje o njeni minljivosti ter da je slovo od nje vedno že ne tako tragično, pa vsaj očitno. Posebej je treba poudariti dobro za- deto dijaško okolje, ki more zanimati ne le tistega, ki ga približe pozna, ampak je slej ko prej mi- kavno tudi za druge. S tem pa si igra utira pot med najširše plasti ter ji je zlasti na odru zago- tovljen uspeh kakor vsem tako imenovanim po- pularnim delom.

Da je veseloligra bvala predvsem z odrske- ga vidika, je pokazala tudi uprizoritev. Režiser g. Osip Šest je s lahkoto uredil njene sestavine v skladno podobo ter poudaril zlasti tisto ozračje dijaškega okolja, ki ga poleg motivike same po sebi podpirajo spretna zgradba, vrsta dobro za- deth dijaških tipov ter položajev od razigranosti do sentimentalnosti. Morda bi bil učinek večji, če bi dialog tu in tam ne bil tako analitično poudar- jen, kar je značju takih in podobnih veseloligro- tuje. Igra sama sloni največ na študentu Mariju, ki je v interpretaciji g. Kralja resnično zaživel na odru, ter na naivni, a hkrati živahni gospodinji hčerki Dorini, ki se je g. A. Levartjevi prilagela kakor izlepa ne katera vloga. Močno sega v ospred- je tudi dijak Leone, ki ga je igral gosp. Sever. Njegov Leone je bil najpristnejša podoba iz ga- lerije dijaških tipov. Ostalo dijaško družbo pre- stavljajo še zelo naravnjano Ernesto g. Tirana, neko- liko preveč prostaško poudarjeni in zlasti v izgo- varjavi preveč enolični Giovanni g. Milčinski, dalje »stara bajta« Carlo Fanti gosp. Drenovca in njegova ljubica, prekipeljava Emma g. Gabrijel- čičeve. Svet, ki je temu okolju sicer nasproten, a ga izvajlja v pustolovščini, predstavlja elegant-

sojenje, — pa je spet začelo. Poznalo se je, da prihaja bliže.

Boris je stopil prav na rob položnega glaviča, da bi oba lahko stala vsaj za silo.

»Cigarete pripravil! Moje so mokre!« je za- klical hripav, zadigan glas od zgoraj iz megle.

Takoj nato pa je nekaj zarjulo v ponorelem, živalskem strahu. Strahoten krik se je utrgal zviška.

»Boris, držik!... Booris!«

Ogromna senca je padala nanj z neba.

Rad bi bil na vso moč zavpil, pa ga nekaj stisne za grlo in leden trn ga zbode v srce.

Potem pa ga vsega prežari neka nora svet- loba; usmiljenje, trma in junaštvo ga spremene ter poveljuje.

To že skoraj ni več on.

Zvijenje samo se z obupno, besno silo upre obsedbi, ki je po krivem prišla tako zgodaj.

Obdržati se... obdržati... tudi njega...

Oba... Obal...

Nato pa neizmerna groza in tih, divji jok preplavita ta upor brez upanja.

Tone... Tone!...

Silovit sunek ga spodnese.

— — — — —

Ko se poleže surovi, topi hrum pada in za- mre zadnji glas, razprostre mrtvaška tišina čez kraj svoje težke peroti. Enolični šumot dežja in hudourni vodé, ki se poganja v globino, njeno mučno pezo še veča.

Hinavske solze iz megle oplakujejo skalovje.

Tema se dela, naglo se spušta jesenska noč z neba.

Cez čas šele se odkrhne kamen, ki ga je bilo omajalo padajoče telo. Rezko udari nekajkrat ob ploščo in utihne kdo ve kje spodaj v neur- nemno tolmunu.

Vse živo se prepušča počitku. Ptica prhne v

zavetje, iz oken po kočah pa zasveti luč. Spanec se ponuja, misli pa skozi črne, tihe ure že se- gajo v svetlo jutro, ki bo prineslo nov dan in z njim kup skrbi, pa morda komu tudi nekaj sreče in veselja.

V dežju mine, v mrzle meglene odeje zavrt drugi dan. Proti večeru se šele raztrga pregr- njalo, plavo, umito nebo se pokaže in zlata luč zadnjega sonca poboža mokro zemljo, odene sive vrhove. Sveži sever otresa veje. Snežnobel oblak se nedolžno smehlja.

Vse je tako tiho in otižno, pa vendar sladko.

Ta večer v dveh domovih na ravnem že raste nemir. Skrb ljudem ne da zaspati.

Drugi dan počakajo še do poldneva, potem pa jih ne strpi več doma. Vprašati stopijo.

Zve se, da ju ni bilo ne v Globel, ne v Dolž.

In močje, ki jim je to dolžnost, se odpravijo na žalostno pot v gore.

Teden mine. Vse vrhove obredejo, v vsako grapo in jarek se spuste. Ihti in Menihu pošljejo v mesto pošto, naj jim prideta pomagat.

»Vse kaže, da sta tista dva, ki sem jih v petek na Sedlu svaril, naj ne hodita,« pravi Ihta tovarišu, ko se gor grede dobira pri vakuu.

Pa kakor sta izvedena, da ga ni, ki bi ta konec gora boljše poznal, tudi tako nič ne opravi- jo.

Ze mislijo, da sta najbrž odrinila na drugo kraj, nemara še celo za mejo. Boris se je večkrat spomnil kaj podobnega. Kar sredi pota se je pre- mislil. Prav gotovo prideta, si govore.

Tedaj pa pride z gora vest.

Našli so ju.

V enem kraju, še sto metrov ne nad Klokov- njakom, je Menih zagledal jato kavrov. Kar tam je krožila.

Italijanščina brez učitelja

Delni člen.

V nocojšnjem nadaljevanju se bomo seznanili s tako imenovanim delnim členom (ali spol- nikom, l'articolo partitivo). — Kaj je delni člen? Primerjajte, prosim, ta dva stavka:

Imenovalnik v prvem stavku pove, da mislim na kruh le na splošno, ne da bi mi šlo za kakršno koli količino. — Rodilnik v drugem stavku pa pove, da mi gre za del enovi (»kruha«), za njeno nedoločeno količino (ali, v drugem primeru, za nedoločeno število kakšne stvari).

Ta drugi primer izraža Italijan z delnim členom, ki je prav za prav tudi v italijanščini naveden rodilnik, stvorjen s predlogom di in določnim spolnikom. Torej:

Ho pane. — Toda: Ho del pane.
Ho cilliege. — Toda: Ho delle cilliege.
Ho acqua. — Toda: Ho dell'acqua.

Važno se mi zdi ponoviti, da se rabi delni člen le pri res nedoločni količini ali nedoločnem številu. — Količina in število ne hata biti ne- določena, če ju — dasi samo približno — do- ločimo s kakšno besedo, na primer:

1. s samostalnikom: una fetta di pane, un chilo di cilliege, un bicchiere d'acqua (kozarec vode);
2. s prislavnim izrazom un poco (ali: un po') = malo: un po' di pane, un po' di cilliege, un po' d'acqua.

V takem primeru odpade določni člen in ostane samo predlog di.

Posebne omembe zasluži priložni: mno- go — molto, malo — poco, preveč — troppo, to- liko — tanto, koliko quanto, ki utegnejo Slovence zavesti. Samostalnika namreč ne vežejo s pre- dlogom di, kakor bi sicer pričakovali, marveč se

na Elena ge. M. Danilove. Bolj ustreza osnovnemu nastrojenju dela nastop Marijevih staršev, ki sta ju s priručno domačnostjo predstavljala ga. P. Ju- vanova in g. Gregorin. Vendar sem imel vtis, da se vloga tega in takega očeta igralcu ni povsem prilagela, kar bi bilo treba pri zasledbi vsehakor upoštevati. Poleg teh ne smemo prezreti še g. Ra- karjeve kot Dominine matere v vlogi preproste dijaške gospodinje ter cvetličarke v slikoviti za- misli ge. M. Slavčeve.

Predstava je bila kar se da dobro obiskana ter je obstajstvu ugajala. France Vodnik.

Rdeči križ poroča

Obvestila o pogrebščinih so došla na Rdeči križ iz raznih krajev. Svojece prosimo, da jih dvignejo v pisarni na Miklošičevi cesti 22 b

Aršid Ruzič; Avsee Marija; Avramovič Jovan; Aplene Alfonz; Avšin Angela; Atanackovič Dimitrije; Ajmik Marija; Ačimovič Ljubivoj; Adamič Katja; Arzovec Johan.

Bališ Josip; Erna; Badnjar Jelenc; Banič Na- da; Budak Jozica-Slamič; Bogdanovič Nikola; Božič Ivan; Irena; Blazetič Franciska; Brajer Nana; Ro- far; Bukovnik Marija; Bota Velimir; Boe Anica; Bo- jović inž. Miroslav; Benigna — sestra; Bolič Jelica; Bolič Greta; Bloudšek Vida; in Minče; Boudov- rjan; Bosković Stjepan; Bouda Ivan; Avgusta; Bončar Ivan; Pavla; Benedikt Antonija; Borkovič Tonka; Bel- očan Ljudmila; Berašan Matilda; Bugaraki Anica; Bravce Josip; Berkeš Amalija; roj. Pivk; Brankovič Svozar; z družino; Brajkovič Nataša.

Cujnik Marija; Caharija Vida; Čej Stefanija; Čar Ana; roj. Gorjup; Carl Stefi.

Cerne Ana; Čupurdija Marija; Čušič dr. Rinald; Černe Milan.

Drole Stanko; Delič-Mišič Bebi; Dobrovolc sestra Beltrama.

Filipovič Miodrag; Fink Urška; Fajfar Pavla; Felčijan Jozica; Flac Viktor; Fattori Nataša.

Gruhanovič Milan; Glavič Fani; Geriha Viktor in žena; Gerič Helena; Golubovič Zvojin; Gjojič Hilde; Grill Robert; Grobovšek Mladen; Glavič Fani; Grušič Pero; Glavan Ivanka; Grkovič Slododan; Grobovšek Ivan; Gabrček Josip in Rudi; Gričar Ida; Gramberg dr. Ferdinand; Gajšek Terezija; Giral Slava; Golija Dragutin.

Hojni Lina; Horovitz dr. Aleksander; Hiller Pepca; Joško in Planišek, Hočevar Daniela.

Jurastova Rozalja; Jelenc Helena; Jutrica Viktorija in Ferdo; Jovanovič Ruzič; Jager Luka; Jovanovič Av- zelja; Jekabovič Miodrag; Jekubič Božilka; Jančič Josip; Jereb Josipina; Jerman Viktor; Jovanovič Mi- lica; Jovanovič Čedomir; Jannik Ana; Jarič Marija; Jelenko Minka; Jurca Josip; Jamšek Marija; Jeranič Pavla.

Ivanovič Drago; Isajlovič Milorad.

Kregar Avgust in žena Danica; Kalova Marija; Kerin Ivan; Kožuh Miha; Kumer Anton; Kump Anton; Kudiš Leon; Karakašević Milos; Kremzar Janez; Ku- njecov Ivan; Krstič Mihajlo; Kukanje Josip z družino; Knežič Pero in družina; Knežević Ljubica; Kavčič dr. Ivan z družino; Kerkš Friderik; Koplin Janko; Kalmikova Nina; Križnič Alojz; Kalan Antonija; Kot- nik Franz z ženo; Kozanovič Olga; Korenčič Milica; Kepa Milka; Kristina in Zofka; Kladar Anica in Jovo; Kováč Justina; Kranjc Pavel; Križnar Ivan; Kemperle Angela z družino; Konečnik Zmago in Tonka; Košmri Slava; Kastelje Marija; Kristič dr. Kresimir; Konkova Urška; Kavčič Dora; Kočavljica Terezija.

Lazič Drago; Loviš Rezi; Lukič Anton; Lavrič Mila; Lazar Franjo z družino; Lončarjevič inž. Dušan; Lebec Ivan; Lavre Mihel; Ernest Ernest; Mohorič Ma- rija; Markič Franciska; Mohar Fani; Molik Rozalija; Malnarč Iva; Marban Mici; Micič Dragutin in Mici.

Zlezli so v grapo, v zajedli našli klobuk, v kotanji pod Belo ploščo pa trupli, še pet metrov ne vsakebi. In malo nižje je Ihta dobil Konča- novo uro. Četrta na šest je kazala, ko se je usta- vila.

Možje so si čez nos in čez usta privezali rute, ker sta že dehnela. Tako sta bila razbita, da so tudi tisti, ki so bili najbolj vajeni takih prizorov, molče obrnili obraze stran.

Potem pa so ju pobrali, zavezali vreče ter se zresenjeni in tihi odpravili počez na stezo.

»Še petdeset metrov nista bila preč od lov- ske poti, res sta imela smolo,« je dejal Ihta, ko so spodaj stopili na melišče in počivali.

Brez besed so mu prikimali, ko so gologlavi v krogu obstopili žalostno breme in stremili pred- se v pesek. Vsak je šel za svojimi mislimi.

Ob plošči, ki so jima jo zazidali v skalovje, so se zbrali domači in prijatelji. Gorskih rož so prinesli — bilo je bleščeče poletje — in okrog spominka so postavili sveče. Vetr se je igral s plameni in temnoplave gore so zamišljeno gledale na ljudi.

Neko jesensko noč, ki se je že obračala k jutru, sta se pred njo ustavila dva prava mlada, predzna fanta.

Veliko reč sta opravila prejšnji dan tam gori v skalah.

Otročja, dobra in srečna, ker sta ušla nevar- nostim, sta požgala njima v spomin še zadnje žveplenke, ki sta jih imela.

In potem sta se odpravila naprej dol. Sre- brna megla je pokrivala Globel. Nebo zgoraj pa je bilo brez oblaka.

Šla sta v to veselo megljo, ki prinaša lepe dneve, ko je posušil sonce.

Nad njima se je razpenjala nebeška širjava. Zadržne zvezde so ugašale in zelenkasti odsevi so

sami pretvorijo v pridrevnike in ravnamo z njimi kakor s pridrevniki. Torej:

Molto pane — mnogo kruha. — Poche cilliege — malo češenj. — Troppe tazze — preveč sko- delice. — Tanti panini — toliko kruhkov. — Quan- ti cucchiaini — koliko žlički!

Delni člen se nadalje ne uporablja v nikalnih stavkih; ne rečemo torej: Non ho del pane, ampak samo: Non ho pane. — Opušča- mo ga tudi pred abstraktnimi pojmi; ne reče se: Ho della fame, Ho della pazienza — marveč: Ho fame, Ho pazienza.

Pred delnim členom tudi ni dopustna raba predloga. Ne: con del pane (= z nedoločno količino kruha), ampak: con pane.

Še o rabi predloga di in o predlogu da.

1. Učitelj glasbe je il maestro di musica, slavniki je il cappello di paglia, luksuzni vlak je il treno di lusso. — Predlog di označuje v teh primerih lastnost.

2. Toda: steklenica za pivo je una bottiglia di birra (una bottiglia di birra bi bila steklenica piva), pisalni stroj je una macchina da scrivere, večerna obleka je il vestito da sera. — Predlog da uporabljamo takrat, ko hočemo izraziti na- men, kateremu predmet služi.

3. Un catena di ferro je železna veriga, un anello d'oro je zlat prstan. — S predlogom di izražamo torej tudi snov, iz katere je predmet napravljen.

Ključ k vajam v 31. nadaljevanju.

Mora vstati. Ne morem se umiti. Zakaj se no- čel umiti? Dovolj je spal, naj torej vstane! Vstani, Antoni! Brijoč si brado se je urezal.

Pettinati! Quando vi siete alzati? Lavatevi dunque! Non posso pulirmi i denti stamattina, lo farò stasera. Deve farsi la barba. Non voglio co- ricarmi così presto.

Mikar Marica, Mohar Marija, Mustar Ivan, Milčević Anica in Milivoj, Murgelj Dionea, Mikič Vera, Mo- zetič Zora, Mozetič Albin, Mavec Ivica, Marlon Aloj- zija, Mehle prof. Franc Mrak-Radulović Drago, Mivo- Tona, Modie Malka, Mulavec Pavel, Mihelič Marija, Markovič Bora, Manojlovič Kosta, Mikar Aleksander, Marolt Franc, Mustahinič Anton, Marčec Anton z ženo.

Novak Franjo, Ninkovič Dragica, Ninčević Ana, Nemoda Stevan, Naumovič Mici.

Ošaben Ivana. — Podbovič Julija, Pipan Tonka, Pavlin Karol, Pernuš Mila, Pernuš Stefka, Pintar Ant. Plenčar Režika, Pretmar Stefka, Planinšek Ljodja, Popov Jovan, Pucelj Emil, Panič Stanko, Porubič Ma- rija, Pavlovič Perka, Petrovec Helena, Poljak Marija, Petere Pavla, Pavlič Marija, Podkrajski Franc, Pod- bor Just, Peternel Ivan, Julička, Popovič Petar, Po- šar Ana, Prešern Franjo in Marija, Petrič Manja, Ple- šar Ciril, Perišič Angela, Primoseh Leon, Pernuš Marija, Pajkovič Milorad, Petrovič Andra, Petrovič inž. Bogo, Prvanovič Milica, Perme Angela, Piljar Andrej, Piro Marija, Pečlin inž. Rudolf, Pijado Čedomir.

Rojče Vida, Rak Aleksander, Roman Julijana, Radulović Draga roj. Mrule, Radulija Drago z ženo, Repše Leopoldina, Alja, Ravnik Tika, Rožič Rado, Ratkovič Milka, Radanovič Stefan, Radjenovič Draga roj. Hribar.

Smolnikar Ivan, Stančević Stanišlava, Soldo Hr- voje, Sagadin dr. Stefan, Stevanovič Milan, Stene Alfred, Tuarti, Simonovič inž. Boško, Selan Slava in Jelka, Sekulič Režika, Dragiša, Stritih Marija, Sekolič Božilka, Stenovič Rosa, Skala Elna, Stefanovič Katia, Stančević inž. Pavle, Savič Nada, Skušinaro Malči, Sinjarin Aleksander, Stojanovič prof. Milenko, Savič Tonka, Stegenšek dr. Fran.

Smale inž. Leo, Šestopolev Aleksander, Škarja Iv., Šalič Ferdo, Toni, Schmal S. in Leo, Škrinjar Mimica, Šestopolev Mila, Šostarič Stivo, Marija, Sanda Borut, Škril Janez, Šiler Ludvik, Schweiger Naci, Jolica, Šu- man dr. Janko.

Tavčar Stigi, Trohar Marija, Trišalič Anton, Tekave Adolf, Teovanovič Poldi, Teovanovič Poldi, Tramšek Lojze, Tiran Anton, Toplak Ivan, Tešić Bojana.

Ušinar Franc, Uškar Gvido.

Varišek Stanko, Vardjan M. Marija, Vukič Mara, Vondica Franc, Vračko Joža, Vujaklija Anica, Vol- čanšek Adela in Anka, Varkar Rafaela, Vauken Ma- rija, Vodopivec Josip, Judita, Vidmar Franc, Vaka- reskova Katia, Vuckovič Milena roj. Jan.

Zajec Boris, Zupan Peter, Zabolotin Valerija, Zu- pančič Dora, Zupančič Franc, Zorman Krana, Zor- ček Marija, Zabukovec Pavla, Zorko Stanko.

Zaekelj dr. Stanko, Zahkar Milka, Hinko, Žužek Ciril, Žerjal Metoda, Zivkovič Božidar, Aleksander, Zivkovič Miljenko.

g. Franc Novak in Ljubljano naj dvigne sporo- tilo, ki ga je poslal na Rdeči križ g. Grabljevec, pošta Radobova vas.

Opozarjamo svoje, da zaradi pomanjkljivosti in ne- točnih naslovov nismo — kljub velikemu prizadevanju — mogli najti nekaj civilnih pogrebencev v Beogradu.

Rdeči križ naproša spodaj navedene svojece,

Credito Italiano

Banca di interesse nazionale

Sede sociale: **GENOVA**

Direzione centrale: **MILANO**

Capitale e riserva: **Lit. 623.394.040**

Sede di Trieste: **Piazza C. Ciano**

Tutte le operazioni di banca, cambio e borsa. Servizio speciale per le relazioni commerciali con l'estero.

Filiali in tutta Italia.

Banche affiliate:

Banca Dalmata di Sconto: Zara, Spalato, Sebenico • Banca Italo Francese di Credito: Parigi, Nizza, Tunisi • Banco Italo Egiziano: Alessandria, Cairo, Port Said ecc. • Banca Italiana per la Cina: Sciangai • Banca Italo Belga: Antwerpen, San Paolo, Rio de Janeiro, Buenos Aires ecc.

Credito Italiano

Zavod obče narodnega značaja

Sedež družbe: **GENOVA**

Centralna direkcija: **MILANO**

Glavnica in rezerva: **Lit. 623.394.040**

Sedež v Trieste: **Piazza C. Ciano**

Vsi bančni, tečajni in borzni posli. Specialna služba za trgovske posle z inozemstvom.

Podružnice po vsej Italiji.

Združeni in afiliirani zavodi:

Banca Dalmata di Sconto: Zader, Split, Šibenik • Banca Italo Francese di Credito: Paris, Nica, Tunis • Banco Italo Egiziano: Aleksandrija, Kairo, Port Said itd. • Banca Italiana per la Cina: Sangaj • Banca Italo Belga: Antwerpen, San Paolo, Rio de Janeiro, Buenos Aires itd.

Ali naj pijemo med jedjo?

Preobilno zauživanje tekočin med kosilom ni dobro. Grizljaji so zaradi med jedjo zaužitih tekočin premalo pomešani s slino in pridejo premalo prežvečeni v želodec. Sploh pa je dobro vedeti, da navadna opoldanska juha zadošča za kritje tekočin, katere potrebuje naš organizem. Če med jedjo pijemo, se slina in druge kisline v želodcu, ki služijo prebavi, razredčijo, zavoljo tega pa potem trpi želodčna žleza, ki mora izločati več prebavnih sokov, kakor je njena naloga. Res pa je, da jed včasih mnogo bolj tekne, če med jedjo pijete. To velja zlasti za suhe in za one, ki nimajo dobrega teka, za debeluhe pa ne. Za te je uživanje pijače med jedjo celo nevarno.

Pivo ima malo alkohola ter zelo pospešuje tek in razpoloženje za jed. Sploh je znano, da alkohol v malih (!) količinah dobro vpliva na prebavo. Kako naj torej odgovorimo na zgoraj postavljeno vprašanje? Takole: Kdor ima zdrav želodec in se tudi sicer ne toži s kakimi boleznimi v zvezi s prebavili ali prebavo, lahko mirno pospravlja svojo mero tekočin pri kosilu ali pri večerji. Pretiravanje škoduje povsod, torej tudi tukaj. Nihče naj si umetno ne ustvarja žeje s soljo. Jedi naj ne bodo preslane! Želodec potrebuje sol za solno kislino. Kar je preveč solne kisline v želodcu, se potem zopet spremeni v sol in roma po telesu. To pa je nezdavno. Pravilo vsake kuhinje naj bo, da bodi v jedilih čim manj soli. Pri tem trpi želodec, prebavila sploh, zlasti pa še ledvice.

Drobne zanimivosti

Sladkorno bolezen zdravimo z insulinom. Doslej so to delali zdravniki z vbrizgavanjem insulina v obliki injekcije. Po novem pa je mogoče jemati insulin tudi skozi usta. Človek, ki ga vzame, pa mora biti trezen in naj doda insulinu mnogo masla in nekaj česlove kisline.

Najmanjšo redilno vrednost ima krompir v solati. Nekoliko večjo vrednost ima že cvrti krompir, največjo pa krompir v oblicah in pa krompirjev pire. Ker je danes krompir naša poglavitna hrana, je dobro vedeti tudi take stvari.

Že leta 1830. so igralke v Parizu na odru kazale, kako je treba kaditi. To je bila prva šola za kajenje, mislimo za tako kajenje, kakor je danes v navadi. Trajalo pa je še precej časa, preden je iz igre nastala vsakdanja navada in so začeli ljudje na splošno kaditi. Stari ljudje še danes dobro pomnijo, da nje dni niso toliko kadili, kakor danes. Kvečjemu kako cigaro ali pipo so si možaki prižgali, cigaret pa mnogi še poznali niso.

Človeško črevesje ima različno dolžino. Najdaljše meri do 1194 centimetrov, najkrajše pa 507 centimetrov. Ali imajo zamorci, živeči ob ekvatorju, toplejšo kri, kakor mi ali pa Eskimi visoko gori na severu? Ne. Zamorčeva kri ni niti za desetinko stopinje toplejša od Eskimove krvi.

Mali oglasi

Službe

Dobe:

Vrtnar

sameki, se takoj sprejme v stalno službo. Javornik Ivan, Ljubljana, Domo-branska 7.

Službe

Jstejo:

Gospodična

poštena in solidna, dobro verzirana v vseh blagajniških poslih, z večletno prakso, išče primerno službo. Priporočila z dobrimi referencami. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Zmožna«-8516.

Sobe

Oddaje:

Opremljeno sobo

»tekočo vodo in telefonom v bližini tramvaja oddam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8545.

Poizvedbe

za živali

Čigav je konj

šimel, teman, (ajzenšmel), na levi nogi ima žig št. 214. Konj je pri Josipu Korč, Cerknica št. 104, pri Rakeku.

Naročajte in širite

»Slovenca«!

Kupimo

VSAKOVRSNO

ZLATO

SREBRO - PLATINO

BRILJANTE

SMARAGDE SAFIRJE RUBINE

BIJERE I.T.D. STARIŠKE

NAKITE TER UMETNINE

PO NAJVIŠJIM CENAM

STARA TVRDKA

JOS. EBERLE

LJUBLJANA, TYRŠEVA 2

HOTEL SLOH

Parno ali vodno žago

kupimo. — Ponudbe na EKSPORT LES, Ljubljana, Tyrševa cesta 15.

Vsakovrstno zlato

briljante in srebro

kupule po najvišjih cenah

A. Božič, Ljubljana

Franciškaška ulica 8

U najem

Trgovina z meš. blagom

na Jesenicah na Gorenjskem, se odda v najem. Nemaščine zmožni reflektanti naj se javijo na upravo »Slov.« pod 8524.

Lokal

uporabljiv za prodajalno ali delavnico, se odda za mesec julij. — Poizve se Vošnjakova št. 4, pri Hiscu.

Avto-motor

Tovorni prevoz

Za redni in stalni prevoz premoga iz rudnika v Črnomlju iščem prevoznika s 5000-tonskimi avtomobili. Ponudb: Jakl, Gledalska 10.

Posestva

»REALITETA«

posestna posredovalnica v Ljubljani je samo v PRESERNOVI ULICI 54 Nasproti glavne pošte Telefon 44-20

Vsako nepremičnino

v Ljubljani in njeni okolici kupimo. »Realiteta«, Presernova ulica št. 54-I, nasproti glavne pošte. Telefon 44-20.

Parcele

naprodaj v šiški v bližini stare mitnice, od 105 dinarjev naprej za kv. meter, na Kodeljevem in v okrajih Sv. Peter, Sveti Krištof ter Sv. Križ. Prodajamo — kupujemo vsakovrstne hiše, parcele, posestva, travnike in gozdove. Zavej Andrej, realiteta pisarna, Ljubljana, Tavčarjeva ul. 10, telefon 35-64.

Razno

Monograme za robce in perilo, gumb, gumbice, entel, akur, predtisk izvršimo takoj. Tamburiranje oblik, vezanje perila.

Matek & Mikeš

Ljubljana, Franciškaška ulica nasproti hotela Union

Tolmač

italijanskega jezika

sedno zaprišežen, dr. Mikuletič Fortunat, prej odvetnik v Celju, Vam točno in hitro obavi vse potrebne prevode, prošnje in podobno. Nagrada zmerana, po dogovoru. Pri večkratnem delu pavšalen dogovor. Uradne ure vsak delavnik od 8—13. Naslov: Kralja Petra trg 9 (prilčno, pisarna dr. Ražem), telefon 34-32.

Anche voi potete...
Tudi vi lahko...

DIVENTARE MILIONARIO

acquistando biglietti della Lotteria di Tripoli, in vendita a Ljubiana a Lire 12 (dinari 40). Tutti i biglietti concorrono all'estrazione di numerosi premi, che sarà fatta in Roma sotto il controllo del Ministero della Finanze. L'ammontare dei premi sarà fissato in base al numero dei biglietti venduti. Nelle lotterie precedenti il 1° premio è stato di oltre milioni. Potreste vincerlo voi quest'anno. Tentate la sorte. La vendita si chiude il 18 giugno irrevocabilmente.

POSTANETE MILIJONAR

če kupite srečke loterije Tripolis, ki so naprodaj v Ljubljani po 12 lir (40 dinarjev). Vse srečke bodo upoštevane pri zrebanju številnih premij ki bo v Rimu pod nadzorstvom finančnega ministrstva. Višina premij bo določena na podlagi števila prodanih srečk. V prejšnjih loterijah je znašala prva premija nad 3 milijone. Letos jo lahko zadenete vi. Poizkusite srečo! Prodaja srečk bo zaključena 18. junija nepreklicno.

LOTTERIA DI TRIPOLI

Kupujte svoje potrebščine pri naših inserentih!

Zalostni sporočamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je po težki bolezni umrl naš dragi brat in stric, gospod

Jožef Selan

posestnik v Dobrunjah

Pogreb dragega pokojnika bo v soboto, dne 7. junija, ob devetih iz Dobrunj št. 10 na pokopališče k Sv. Urhu. Priporočamo našega brata Jožefa v molitev in blag spomin. Dobrunje-Ljubljana, dne 5. junija 1941.

Zalujoči bratje, sestre in ostalo sorodstvo.

Green:

34

Luč in tema

»Konj se je nato vrnil v mesto?«

»Da, z drugim vozom v drugo hišo.«

In kljub temu še trdite, da ta človek ni sumljiv,« sem vprašal začuden.

»Po vašem ne,« je odgovoril, »mislim samo, da ga ne moremo niti najmanj sumiti Leavenworthovega umora.«

Vstal sem, da sem se prečetal malo po sobi. Oba sva molčala. Kmalu sem vprašal Gryceja, kaj namerava storiti.

»Zame obstaja samo ena naloga,« je dejal.

»In ta bi bila?«

»Da dokažem utemeljitev, katero sem napravil in dam prijeti gospico Leavenworthovo.«

Do sedaj sem čisto mirno poslušal, a sedaj sem se moral razburiti. Obstati sem moral, da bi ga odvrnil od njegove nakane.

»Ne vidim pozitivnih dokazov za tako dejanje.«

»Oprostite,« je dejal, »rekel sem gospico Leavenworthovo, a reči bi moral Eleonoro Leavenworthovo!«

»Eleonoro? Ali čujem prav? Nisva že rekla, da je ona izmed vseh, katere vas prvi hip osumila, še najbolj nedolžna?«

»In vendar je ona edina, kateri se da vsaj nekaj dokazati.«

Nisem mogel oporekati.

»Gospod Raymond,« je nadaljeval resno detektiv, »občinstvo je nestrpno in nekaj se mora storiti za pomirjenje občinstva, čeprav samo za hip. Eleonora je sama kriva, da jo je policija obdolžila, in zaradi tega naj tudi posledice sama trpi. Meni se smili, ker je plemenita in vredna spoštovanja, a pravica ostane pravica; čeprav sem trdno prepričan, da ni ničesar kriva, jo bom moral vendar dati prijeti, če ne.«

»Tega ne morem pustiti,« sem zaklical. »Krivica bi se zgodila pošteno ženi, ki se je samo to pregrešila, da se je žrtvovala za svojo nevedno sestrično. Če je Mary v resnici...«

»Če ne pride danes ali jutri nič novega vmes,« je govoril dalje Gryce ne oziraje se na moje besede.

»Danes in jutri?«

»Tako sem rekel.«

»Ali ne bi še počakali en dan?« sem vprašal skoraj obupano.

»Čemu?«

»Da poiščem Claveringa ter ga prisilim, da mi prizna resnico.«

»Da tako vse pokvarite!« je zavpil detektiv. »Ne, koecka je padla. Eleonora vse za neko stvar, katere označuje Mary kot morilko. To dejstvo nam mora povedati, ali pa bo trpela posledice molka.«

»In zakaj ravno jutri?« sem dejal. »Že toliko dni smo izgubili z iskanjem, kako ne bi mogli dovoliti še en dan — in še sedaj, ko smo na pravem potu. Moramo samo še malo počakati...«

»In zopet bi bil izgubljen čas,« je dejal nestrpno Gryce. »Ne, dragi prijatelj! Dovolj je bilo iskanja, sedaj moramo energično nastopiti. Samo še en čenec verige nam manjka.«

»Kateri?«

»Neposreden motiv čina, dokaz, da je gospod Leavenworth grozil svoji nečakinji z nemilostjo in Claveringu z osveto; potem ne bi bilo treba prijati Eleonore.«

»A tak čenec dokazovalne verige se ne more tako naglo najti. Iščemo ga že več tednov in nismo ga mogli dobiti. Samo priznanje osebe, ki je sodelovala pri zločinu, nam more pomagati. Povedal vam bom, kaj nameravam. Mary Leavenworthova me je prosila, da ji naznanim, kako daleč sem s svojim iskanjem, ker ona ničesar ne pričakuje bolj, nego da se odkrije morilec, za kar je razpisala lepo nagrado. Izprijal bom njeno željo. Vsi momenti sumničanja, katere sem našel

pri svoji osnovni razlagi, me bodo privedli do zanimivi hzaključkov. In tudi bo zanimivo, ako s pomočjo teh izvelem od njene strani kako izjavo.«

Prestrašen sem poskočil.

»Pod vsako ceno bom to poskusil,« je dejal mirnodušno detektiv.

»To vam ne bo nič pomagalo; če je Mary kriva, ne bo nikdar priznala, če ve...«

»Bo pa imenovala krivca.«

»Ne, ako je Clavering njen mož.«

»O gotovo, četudi je Clavering njen mož, ker ni tako poštvena kot je Eleonora.«

Ko sem kasneje šel po živahnih ulicah, me je veselila misel, da je Eleonora na prostem. In ta dan se mi je zdel najvažnejši v mojem življenju. Šele predvčerajšnjim sem bil na jasnem, v kako kritičnem položaju je Mary, če se uresniči Grycejeva teorija.

Zgodaj sem legel, a nisem mogel spati. Vso noč sem se premetaval po postelji, sedaj na eno, sedaj na drugo stran, in vedno mi je šumelo po ušesih, nekaj se mora najti od danes do jutri.

Skočil sem iz polspanja ter se vprašal, kaj se je moglo dogoditi novega na svetu; mogoče je Clavering priznal, mogoče se je našla Hana, ali je Mary izgovorila ono besedo, katero je imela že toliko časa na ustih. Šele proti jutru sem zaspal v zelo nemirnem spanju; sanjal sem, da je Mary pomerila z revolverjem na Gryceja...

Trkanje na vratih me je zbudilo. Hitro sem vstal in vprašal kdo je. Za odgovor je padlo v sobo neko pismo. Ko sem ga odprl, sem videl, da je bilo od Gryceja.

»Obiščite me takoj. Hano Chester smo našli.«

Ni pretekla ura, ko sem že stal v Grycejevi sobi.

»Ali je resnica, da se je našla Hana Chester?«

»Vsa vzrok imam v to verjeti.«

»Kdaj — kje? Kdo jo je našel?«

»Izvolite sedeti in povedal vam bom vse.«

»Popolnoma gotovi še nismo svoje stvari,«

je pričel detektiv. »Ravnokar sem dobil sporočilo, da se je pokazala na oknu hiše v R., kjer sta navadno bivali obdede Leavenworthovi, neka deklica, ki je zelo podobna Hani. Prav gotovo je, da je v oni noči, ko se je zgodil zločin, odpotovala s prvim vlakom, čeprav nismo mogli dognati, odkod se je odpeljala. Rečem pa, da je zadeva vredna iskanja.«

»No.«

»Če je v resnici tam, potem je dobro skrita. Živa duša, razen naših vohunov, je ni dosedaj videla, in tudi najbližji sosedje ne slutijo, da je v njihovi bližini.«

»V neki hiši v R. je Hana? In čigava je hiša?«

Gryce se je ponavadi porogljivo zasmel.

»Lastnica hiše se imenuje navadno »Belden«,

Anny Belden.«

»Anny Belden? To je ime, katero je Claveringova služkinja v Londonu našla na neki raztrgani kuverti.«

»Da.«

»Sedaj stojite pred novim in važnim odkritjem,« sem pristavil. »Kdaj ste bili obveščeni o tem?«

»Danes zjutraj mi je prinesel to vest Dolgi nos.«

»Torej je bila brzjavka za Dolgega nosa?«

»Da; mislim iz R.«

»Kdo je podpisal brzjavko?«

»Nek poštni trgovec, ki stanuje poleg gospe Anny Belden.«

»Je to prvič, ko slišite o tej gospe?«

»Da, natančneje še ne vem ničesar o njej.«

»Gotovo ste poslali Dolgega nosa tja, da natančneje preišče.«

»Ne še, to je pretežka naloga zanj, pa se ne morem odločiti, da bi jo poveril samo njemu. Mogoče se dogodi, da ne bo njegova bistroumnost kos nalogi. Za velike naloge ni in dobro bi bilo, da bi imel koga pri sebi, ki bi ga vodil.«

»Skratka...«